

FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET
U SARAJEVU
Broj: 02-07/86
Datum: 6. 5. 04. 20..... god.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI

NASTAVNI PLAN I PROGRAM

akademska 2005/2006.

Sarajevo, maj 2005.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI

OSNOVNI PODACI O STUDIJU RUSISTIKE

Studij je koncipiran kao jednopredmetni i dvopredmetni, trogodišnji i petogodišnji studij. Obuhvaća sticanje znanja iz ruskog jezika, ruske književnosti, kulture i civilizacije te osnovnih teorijskih saznanja iz nauke o jeziku i književnosti. Uz to, važan segment predstavlja i sticanje znanja i sposobnosti iz prevodenja sa maternjeg na strani jezik i obratno. Osim izučavanja stručnih predmeta na ovom Odsjeku kao i **zajedničkih stručnih predmeta** za sve nastavničke grupe na Fakultetu, studentima/cama se omogućuje izučavanje **izbornih predmeta i/ili kolegija** koje mogu birati sa bilo kojeg drugog odsjeka Filozofskog fakulteta.

ORGANIZACIJA STUDIJA

Nastavnim planom i programom predviđen je jednopredmetni i dvopredmetni (kombinirani) studij ruskog jezika i književnosti. Studij na Odsjeku za slavenske jezike i književnosti može se kombinirati sa slijedećim studijskim grupama Filozofskog fakulteta: Ruski jezik i književnost sa filološkim odsjecima: **Anglistika** (Engleski jezik i književnost), **Bosanski/hrvatski/srpski jezik**, **Germanistika** (Njemački jezik i književnost), **Orientalistika** (Arapski jezik i književnost, Turski jezik i književnost, Perzijski jezik i književnost), **Romanistika** (Francuski jezik i književnost, Italijanski jezik i književnost);

Ruski jezik i književnost sa nefilološkim odsjecima: **Filozofija**, **Historija**, **Historija umjetnosti**, **Književnosti naroda BiH**, **Komparativna književnost**, **Komparativna književnost i bibliotekarstvo**, **Sociologija**.

STEPENOVANJE STUDIJA (NASTAVNI CIKLUSI)

Nastavni proces na Odsjeku za slavenske jezike i književnosti odvija se se u tri ciklusa: 3 + 2 + 3 godine, odnosno 6 + 4 + 6 semestara, a opterećenje studenata tokom nastavnog procesa (što uključuje i ispite) izražava se u ECTS bodovima, pojedinačno po planiranim predmetima i zbirno po semestrima.

Nakon završenog prvog ciklusa (6 semestara), izvršenih svih obaveza iz nastavnog procesa, položenih svih ispita, prezentiranog završnog (dodiplomskog) rada i ostvarenih 180 ECTS bodova, student/ica stiče zvanje *bakalaureus/bakalaurea (ruski jezik i književnost)*.

Nakon završenog drugog ciklusa (+ 4 semestra), izvršenih svih obaveza iz nastavnog procesa, položenih svih ispita, odbranjenog diplomskog rada i ostvarenih 120 ECTS bodova, student/ica stiče diplomu drugog akademskog stepena – magisterij (MA) i stručni naziv *Magistar ruskog jezika i književnosti*.

Nakon završenog trećeg ciklusa (+ 6 semestara), izvršenih svih obaveza iz nastavnog procesa, položenih svih ispita, odbranjene doktorske disertacije i ostvarenih 180 ECTS

bodova, stiče se diploma trećeg akademskog stepena i naziv *doktora nauka (znanosti)* uz **naznaku pripadajuće znanstvene oblasti**.

Kod kombiniranih studijskih grupa, stručni nazivi se kombiniraju redoslijedom kojim student upisuje studijsku grupu. Kada se kombiniraju petogodišnji i trogodišnji studij, prvo se navodi zvanje sa petogodišnjeg, a potom sa trogodišnjeg studija.

IZBORNI PREDMETI

Studenti Odsjeka za slavenske jezike i književnosti mogu prijaviti *izborni predmet* sa liste izbornih predmeta matičnog Odsjeka ili sa slobodne liste izbornih predmeta Filozofskog fakulteta već od druge godine studija.

Nastavnici su, jedan semestar prije održavanja nastave, dužni ponuditi listu izbornih predmeta na Odsjeku za slavenske jezike i književnosti i na Filozofskom fakultetu, a ispiti se polažu prema režimu polaganja izabaranih predmeta, odnosno na način kako je predviđeno Nastavnim planom i programom. Predmetni nastavnici za izborne predmete također utvrđuju koliko se studenata maksimalno može prijaviti za svaki od njih.

NAČIN PROVJERE ZNANJA I USLOVI ZA PRELAZAK U NAREDNU GODINU

Provjera znanja vrši se kontinuirano tokom nastavnog procesa (aktivnost u nastavi, domaći zadaci, projekti, referati i sl.). U osmoj (VIII) sedmici od početka nastave vrši se prva polusemestralna pismena provjera znanja (mid-term), krajem semestra druga, odnosno završna parcijalna pismena provjera (end-term). Završni ispit po pravilu je pismeni i usmeni. Za studente koji ne zadovolje na završnom kumulativnom ispitu organiziraju se dopunske konsultacije (po potrebi i nastava) nakon čega pristupaju završnom popravnom kumulativnom ispitu. Broj mogućih izlazaka na ispit i ispitni rokovi utvrđuju se na osnovu Zakona o visokom obrazovanju i Statuta Univerziteta u Sarajevu.

Uslov za prelazak na drugu godinu studija, odnosno za upis u treći semestar su sakupljena 54 ECTS boda.

Treću godinu, odnosno peti semestar, mogu upisati studenti koji su ispunili sve obaveze i položili sve ipite iz prethodne dvije godine studija, odnosno koji su sakupili 120 ECTS bodova.

Za upis u drugi II ciklus (MA), potrebno je da studenti imaju sakupljenih 180 ECTS za upis u IV godinu, odnosno VII semestar studija, i 240 ECTS za upis u V godinu, odnosno IX semestar studija.

SEMINARSKI, DODIPLOMSKI I DIPLOMSKI (MAGISTARSKI) RAD

Prema režimu studiranja na Odsjeku za slavenske jezike i književnosti, Nastavnim planom i programom za trogodišnji BA studij (I ciklus) predviđeno je da studenti I godine pišu seminarski rad iz predmeta *Kultura i civilizacija 1* i/ili *Kultura i civilizacija 2*. Studenti II godine dužni su napisati seminarski rad iz nekog od obaveznih predmeta III i IV semestra po izboru. U III godini studija studenti su obavezni napisati završni dodiplomski rad koji predstavlja samostalan rad studenta, obima do 6 000 riječi, proreda 1,5, font 12 Times New Roman, koji se piše u VI semestru i predaje u 12. sedmici

nastave. Završni dodiplomski rad prezentira se pred mentorom i/ili predmetnim nastavnikom nakon izvršenih ispitnih obaveza. Za uspješno odbranjen rad student dobiva odgovarajuću ocjenu i odgovarajući broj ECTS bodova.

KOMPETENCIJE STUDENATA NAKON ZAVRŠENOG I. CIKLUSA STUDIJA

Nakon završenog I ciklusa studija (trogodšnji BA studij) i sakupljenih 180 ECTS bodova, student stiče slijedeće kompetencije i mogućnosti zapošljavanja:

- saradnik u nastavi,
- saradnik u poslovima prevođenja,
- turistički vodič,
- saradnik u sredstvima informisanja,
- saradnik u izdavačkim organizacijama.

NASTAVNICI I SARADNICI ODSJEKA ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI

Ime i prezime	Nastavno-naučno zvanje
Dr. Ilijas Tanović	Redovni profesor
Dr. Marina Katnić-Bakaršić	Redovni profesor
Mr. Safet Kešo	Viši asistent
Mr. Adijata Ibrišimović-Šabić	Viši asistent
Amela Ljevo-Ovčina	Domaći lektor

UNIVERZITET U SARAJEVU
 FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
 ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI

JEDNOPREDMETNI BA STUDIJ
 I GODINA

I SEMESTAR

Redni broj	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	ECTS bodovi
1.	Fonetika ruskog jezika	FIL SLA 121	2	2	0	6
2.	Savremeni ruski jezik 1 - lektorske vježbe	FIL SLA 123	0	6	0	7
3.	Uvod u rusku književnost	FIL SLA 151	2	2	0	6
4.	*Teorija i metodologija proučavanja književnosti 1	(FIL KOB 112) FIL SLA 141	2	2	0	6
5.	Kultura i civilizacija 1	FIL SLA 111	1	0	1	2
6.	Bosanski/hrvatski/srpski 1	FIL BHS 101	1	1	0	3
		UKUPNO: 22	8	13	1	30 ECTS

II SEMESTAR

Redni broj	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	ECTS bodovi
1.	Pregled gramatike ruskog jezika	FIL SLA 122	2	2	0	6
2.	Savremeni ruski jezik 2 - lektorske vježbe	FIL SLA 124	0	6	0	7
3.	Ruski klasici XIX vijeka	FIL SLA 152	2	2	0	6
4.	*Teorija i metodologija proučavanja književnosti 2	(FIL KOB 118) FIL SLA 142	2	2	0	6
5.	Kultura i civilizacija 2	FIL SLA 112	1	0	1	2
6.	Bosanski/hrvatski/srpski 2	FIL BHS 102	1	1	0	3
		UKUPNO: 22	8	13	1	30 ECTS

* Obavezan predmet za studente/ice Odsjeka za slavenske jezike i književnosti koji će slušati zajedno sa studentima/icama Odsjeka za komparativnu književnost i bibliotekarstvo.

II GODINA

III SEMESTAR

Redni broj	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	ECTS bodovi
1.	Morfologija1	FIL SLA 223	2	1	0	5
2.	Savremeni ruski jezik 3 - lektorske vježbe	FIL SLA 221	0	6	0	8
3.	Leksikologija	FIL SLA 243	1	1	1	5
4.	Ruski klasici XIX vijek 2	FIL SLA 253	2	2	1	6
5.	<i>Izborni predmet</i>	FIL SLA 283	2	0	0	3
6.	Pedagogija 1	FIL PED 201	1	1	0	3
		UKUPNO: 21	8	11	2	30 ECTS

Napomena: *Izborni predmet* FIL SLA 283 studenti Odsjeka za slavenske jezike i književnosti biraju sa liste izbornih predmeta Odsjeka ili sa vanjske liste izbornih predmeta Filozofskog fakulteta. Obaveze studenata i režim polaganja ispita iz *Izbornog predmeta* definisani su Nastavnim planom i programom matičnog odsjeka za dati predmet.

Predmet *Pedagogija 1* FIL PED 201 studenti Odsjeka za slavenske jezike i književnosti pohađaju i polažu prema Nastavnom planu i programu Odsjeka za pedagogiju

IV SEMESTAR

Redni broj	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	ECTS bodovi
1.	Morfologija2	FIL SLA 224	2	2	0	6
2.	Savremeni ruski jezik 4 - lektorske vježbe	FIL SLA 222	0	6	0	8
3.	Uvod u lingvistiku	FIL SLA 244	2	0	0	3
4.	Poetika ruskog romana	FIL SLA 254	2	2	1	7
5.	<i>Izborni predmet</i>	FIL SLA 284	2	0	0	3
6.	Pedagogija 2	FIL PED 202	1	1	0	3
		UKUPNO: 21	9	11	1	30 ECTS

Napomena: *Izborni predmet* FIL SLA 284 (3 ECTS) studenti Odsjeka za slavenske jezike i književnosti biraju sa liste izbornih predmeta Odsjeka ili sa vanjske liste izbornih predmeta Filozofskog fakulteta. Obaveze studenata i režim polaganja ispita iz *Izbornog predmeta* definisani su Nastavnim planom i programom matičnog odsjeka za dati predmet.

Predmet *Pedagogija 2* FIL PED 202 (3 ECTS) studenti Odsjeka za slavenske jezike i književnosti pohađaju i polažu prema Nastavnom planu i programu Odsjeka za pedagogiju.

III GODINA

V SEMESTAR

Redni broj	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	ECTS bodovi
1.	Sintaksa ruskog jezika	FIL SLA 325	2	2	1	7
2.	Savremeni ruski jezik 5 - lektorske vježbe	FIL SLA 321	0	6	0	8
3.	Ruska književnost XX vijeka 1	FIL SLA 355	2	2	1	7
4.	Metodika nastave ruskog jezika 1	FIL SLA 315	2	2	0	5
5.	<i>Izborni predmet*</i>	FIL SLA 395	0	0	0	3
		UKUPNO: 20	6	12	2	30 ECTS

Napomena: *Izborni predmet** (FIL SLA 395; 3 ECTS) prvi je dio izrade završnog dodiplomskog rada koji podrazumijeva odabir teme, izradu nacrtu završnog rada, prikupljanje i iščitavanje literature predviđene u nacrtu. Broj kontakt sati (konsultacija) sa nastavnikom i saradnikom u toku izrade dodiplomskog rada nije strogo preciziran i zavisi od posebnih zahtjeva odabranih tema ili oblasti izučavanja, ali sveukupno opterećenje studenta ne smije prelaziti broj sati predviđen Nastavnim planom.

VI SEMESTAR

Redni broj	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	ECTS bodovi
1.	Sintaksa ruskog jezika sa osnovama stilistike	FIL SLA 326	2	1	1	5
2.	Savremeni ruski jezik 6 - lektorske vježbe	FIL SLA 322	0	6	0	6
3.	Ruska književnost XX vijeka 2	FIL SLA 356	2	2	1	5
4.	Metodika nastave ruskog jezika 2 – hospitovanje	FIL SLA 316	2	1	0	4
5.	Teorija i praksa prevođenja	FIL SLA 346	1	1	0	2
6.	<i>Završni dodiplomski rad</i>	FIL SLA 399	0	0	0	8
		UKUPNO: 20	7	11	2	30 ECTS

Napomena: Završni dodiplomski rad (FIL SLA 399; ECTS 8) predstavlja samostalan rad studenta obima do 6 000 riječi, proreda 1,5, font 12 Times New Roman, koji se piše u VI semestru i predaje u 12. sedmici nastave. Završni dodiplomski rad prezentira se pred mentorom nakon izvršenih ispitnih obaveza. Za uspješno odbranjen rad student dobiva odgovarajuću ocjenu i odgovarajući broj ECTS bodova. Ukupan broj studijskih bodova koji student stiče izradom i odbranom završnog rada iznosi 8 ECTS. Predmet završnog rada može biti bilo koja stručna oblast izučavana tokom jednopredmetnog studija ruskog jezika i književnosti na Odsjeku za slavenske jezike i književnosti.

UNIVERZITET U SARAJEVU
 FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
 ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI

DVOPREDMETNI BA STUDIJ
 I GODINA

I SMESTAR

Redni broj	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	ECTS bodovi
1.	Fonetika ruskog jezika	FIL SLA 121	2	0	0	2
2.	Savremeni ruski jezik 1 - lektorske vježbe	FIL SLA 123	0	4	0	3
3.	Uvod u rusku književnost	FIL SLA 151	2	1	0	3
4.	*Teorija i metodologija proučavanja književnosti 1	(FIL KOB 112) FIL SLA 141	2	1	0	3
5.	Kultura i civilizacija 1	FIL SLA 111	1	0	1	2
6.	Bosanski/hrvatski/srpski 1	FIL BHS 101	1	1	0	2
		UKUPNO: 16	8	7	1	15 ECTS

II SEMESTAR

Redni broj	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	ECTS bodovi
1.	Pregled gramatike ruskog jezika	FIL SLA 122	2	0	0	2
2.	Savremeni ruski jezik 2 - lektorske vježbe	FIL SLA 124	0	4	0	3
3.	Ruski klasici XIX vijeka	FIL SLA 152	2	1	0	3
4.	*Teorija i metodologija proučavanja književnosti 2	(FIL KOB 118) FIL SLA 142	2	1	0	3
5.	Kultura i civilizacija 2	FIL SLA 112	1	0	1	2
6.	Bosanski/hrvatski/srpski 2	FIL BHS 102	1	1	0	2
		UKUPNO: 16	8	7	1	15 ECTS

* Obavezan predmet za studente/ice Odsjeka za slavenske jezike i književnosti koji će slušati zajedno sa studentima/icama Odsjeka za komparativnu književnost i bibliotekarstvo.

II GODINA

III SEMESTAR

Redni broj	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	ECTS bodovi
1.	Morfologija 1	FIL SLA 223	2	0	0	2
2.	Savremeni ruski jezik 3 - lektorske vježbe	FIL SLA 221	0	4	0	3
3.	Leksikologija	FIL SLA 243	1	0	1	2
4.	Ruski klasici XIX vijeka 2	FIL SLA 253	2	0	1	3
5.	<i>Izborni predmet</i>	FIL SLA 283	2	0	0	2
6.	Pedagogija 1	FIL PED 201	1	1	0	3
		UKUPNO: 15	8	5	2	15 ECTS

Napomena: *Izborni predmet* FIL SLA 283 studenti Odsjeka za slavenske jezike i književnosti biraju sa liste izbornih predmeta Odsjeka ili sa vanjske liste izbornih predmeta Filozofskog fakulteta. Obaveze studenata i režim polaganja ispita iz *Izbornog predmeta* definisani su Nastavnim planom i programom matičnog odsjeka za dati predmet.

Predmet *Pedagogija 1* FIL PED 201 studenti Odsjeka za slavenske jezike i književnosti pohađaju i polažu prema Nastavnom planu i programu Odsjeka za pedagogiju.

IV SEMESTAR

Redni broj	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	ECTS bodovi
1.	Morfologija2	FIL SLA 224	2	0	0	2
2.	Savremeni ruski jezik 4 - lektorske vježbe	FIL SLA 222	0	4	0	3
3.	Uvod u lingvistiku	FIL SLA 244	2	0	0	2
4.	Poetika ruskog romana	FIL SLA 254	2	0	1	3
5.	<i>Izborni predmet</i>	FIL SLA 284	2	0	0	2
6.	Pedagogija 2	FIL PED 202	1	1	0	3
		UKUPNO: 15	9	5	1	15 ECTS

Napomena: *Izborni predmet* FIL SLA 284 (2 ECTS) studenti Odsjeka za slavenske jezike i književnosti biraju sa liste izbornih predmeta Odsjeka ili sa vanjske liste izbornih predmeta Filozofskog fakulteta. Obaveze studenata i režim polaganja ispita iz *Izbornog predmeta* definisani su Nastavnim planom i programom matičnog odsjeka za dati predmet.

Predmet *Pedagogija 2* FIL PED 202 (3 ECTS) studenti Odsjeka za slavenske jezike i književnosti pohađaju i polažu prema Nastavnom planu i programu Odsjeka za pedagogiju.

III GODINA

V SEMESTAR

Redni broj	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	ECTS bodovi
1.	Sintaksa ruskog jezika	FIL SLA 325	2	0	1	3
2.	Savremeni ruski jezik 5 - lektorske vježbe	FIL SLA 321	0	4	0	3
3.	Ruska književnost XX vijeka 1	FIL SLA 355	2	0	1	3
4.	Metodika nastave ruskog jezika 1	FIL SLA 315	2	1	0	3
5.	<i>Izborni predmet*</i>	FIL SLA 395	0	0	0	3
		UKUPNO: 13	6	5	2	15 ECTS

Napomena: *Izborni predmet** (FIL SLA 395; 3 ECTS) prvi je dio izrade završnog dodiplomskog rada koji podrazumijeva odabir teme, izradu nacrtu završnog rada, prikupljanje i iščitavanje literature predviđene u nacrtu. Broj kontakt sati (konsultacija) sa nastavnikom i saradnikom u toku izrade dodiplomskog rada nije strogo preciziran i zavisi od posebnih zahtjeva odabranih tema ili oblasti izučavanja, ali sveukupno opterećenje studenta ne smije prelaziti broj sati predviđen Nastavnim planom.

VI SEMESTAR

Redni broj	NAZIV PREDMETA	ŠIFRA	P	V	S	ECTS bodovi
1.	Sintaksa ruskog jezika sa osnovama stilistike	FIL SLA 326	2	0	0	2
2.	Savremeni ruski jezik 6 - lektorske vježbe	FIL SLA 322	0	4	0	3
3.	Ruska književnost XX vijeka 2	FIL SLA 356	2	0	1	3
4.	Metodika nastave ruskog jezika 2 – hospitovanje	FIL SLA 316	1	1	0	2
5.	Teorija i praksa prevođenja	FIL SLA 346	1	1	0	2
6.	<i>Završni dodiplomski rad</i>	FIL SLA 399	0	0	0	8
		UKUPNO: 13	6	6	1	12 + 8 ECTS

Napomena: Završni dodiplomski rad (FIL SLA 399; ECTS 8) predstavlja samostalan rad studenta obima do 6 000 riječi, proreda 1,5, font 12 Times New Roman, koji se piše u VI semestru i predaje u 12. sedmici nastave. Završni dodiplomski rad prezentira se pred mentorom nakon izvršenih ispitnih obaveza. Za uspješno odbranjen rad student dobiva odgovarajuću ocjenu i odgovarajući broj ECTS bodova. Ukupan broj studijskih bodova koji student stiče izradom i odbranom završnog rada iznosi 8 ECTS. Predmet završnog rada može biti bilo koja stručna oblast izučavana tokom dvopredmetnog studija ruskog jezika i književnosti na Odsjeku za slavenske jezike i književnosti (oblast ruskog jezika ili ruske književnosti ili oblast na drugoj odabranoj dvopredmetnoj studijskoj grupi).

**LISTA IZBORNIH PREDMETA ODSJEKA ZA SLAVENSKE JEZIKE I
KNJIŽEVNOSTI
(akademska 2006/2007. godina)**

1. **RUSKI JEZIK (opći kurs)** – nudi se istovremeno i kao izborni za slobodnu listu Fakulteta. Odgovorni nastavnik: prof. dr. Ilijas Tanović, redovni profesor; Saradnik: Amela Ljevo-Ovčina, domaći lektor.
2. **TEORIJA I PRAKSA PREVOĐENJA** – obavezan predmet na Odsjeku za slavenske jezike i književnosti nudi se kao izborni za slobodnu listu Fakulteta. Odgovorni nastavnik: prof.dr. Ilijas Tanović, redovni profesor.
3. **STAROSLAVENSKI JEZIK** – izborni predmet na Odsjeku za slavenske jezike i književnosti (II godina, 3. semestar). Voditelj izbornog kolegija: mr. Safet Kešo, odgovorni nastavnik: prof.dr. Ilijas Tanović.
4. **UPOREDNA GRAMATIKA SLAVENSKIH JEZIKA** - izborni kolegij na Odsjeku za slavenske jezike i književnosti (II godina, 4. semestar). Voditelj kolegija: mr. Safet Kešo, odgovorni nastavnik: prof.dr. Ilijas Tanović.
5. **STILISTIKA 1** obavezan predmet na Odsjeku za komparativnu književnost i bibliotekarstvo nudi se kao izborni na Odsjeku za slavenske jezike i književnosti (III godina, 5. semestar). Odgovorni nastavnik: prof.dr. Marina Katnić-Bakaršić, redovni profesor.
6. **STILISTIKA 2** obavezan predmet na Odsjeku za komparativnu književnost i bibliotekarstvo nudi se kao izborni na Odsjeku za slavenske jezike i književnosti (III godina, 6. semestar). Odgovorni nastavnik: prof.dr. Marina Katnić-Bakaršić, redovni profesor.

Napomena: Zbog trenutne kadrovske situacije, Odsjek za slavenske jezike i književnosti nije u mogućnosti organizirati nastavu i ponuditi više izbornih predmeta u ovoj akademskoj godini.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI

I godina studija
I semestar

Naziv predmeta i kod: Savremeni ruski jezik (Fonetika) FIL SLA 121
Semestar (semestri) i broj bodova: I. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi, ECTS 6 + 6 sati lektorskih vježbi, 7 ECTS. Ukupno 13 ECTS
Trajanje: I. Semestar
Tip kolegija: predavanje, vježbe, lektorske vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj predmeta jeste uvođenje studenata u ovi lingvističku disciplinu, njihovo upoznavanje s osnovama fonetike i fonologije uopće te sa glavnim karakteristikama ruskog fonetskog sistema u poređenju sa fonetskim sistemom u bosanskom/hrvatskom/srpskom jeziku.
Sadržina predmeta: Predavanja obuhvataju ključne sadržaje iz artikulatorne, akustičke, eksperimentalne i funkcionalne fonetike, najvažnije pojave iz oblasti ruskog i našeg vokalizma i konsonantizma, te pitanja odnosa fonetike i fonologije prema ortografiji, probleme tipologije i granice sloga, akcenta, intonacije i intonacionih konstrukcija. Nastava se izvodi kombinirano – na maternjem i na ruskom jeziku.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave i završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Preporučena literatura: <ol style="list-style-type: none">1. B. Tošović. <i>Ruska gramatika u poređenju sa srpskohrvatskom (dio: Fonetika)</i>. Sarajevo, 1990.2. R.I. Avanesov. <i>Russkoe literaturnoe proiznoshenie</i>. Moskva, 1972.3. ANSSSR. <i>Russkaja grammatika. Tom I</i>. Moskva, 1980.4. Ivanova I.S., Šatilov A.S. <i>Russkij jazyk. Samouchitel'</i>. SPb.: Zlatoust, 1998.5. Šustikova T.V. <i>Vvodnyj fonet.-grammat. kurs ruskogo jazyka</i>. M.: Sovershenstvo, 1997.6. Kolosnicyna G.V. <i>Slushajte, povtorjajte, pojte, govorite ... Interaktivnyj fonet.-razgovornyj kurs</i>. M.: Russkij jazyk, 2002.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA slavenske jezike i književnosti

Ime nastavnika i saradnika: Amela Ljevo-Ovčina, domaći lektor

Naziv predmeta i kôd: Savremeni ruski jezik 1, FIL SLA 123
Semestar, broj sati i broj bodova: I. semestar; 6 sati vježbi; 7 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: lektorske vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Ovaj kolegij omogućuje studentima da razviju vještine slušanja, čitanja i pisanja na ruskom jeziku i steknu komunikativnu kompetenciju na elementarnom nivou.
Sadržaj predmeta: Usmena komunikacija usmjerena je na vještine slušanja i govorenja. Studenti tokom nastave usmeno izlažu o zadatim temama. Priprema diskusija podrazumijeva individualni istraživački rad studenata. Usvajanje gradiva provjerava se pisanjem sastava i domaćih zadaća i pisanjem diktata na časovima. Studenti usvajaju novi leksički materijal sastavljanjem rječnika na osnovu nastavnih sadržaja
Preduvjeti za upis predmeta nema
Način provjere znanja: pismeno (test /kolokvij/ nakon prvih sedam sedmica nastave + test /kolokvij/ na kraju semestra u petnaestoj sedmici nastave) i završni usmeni ispit ili završni integralni ispit (pismeni i usmeni) u šesnaestoj sedmici nastave u semestru.
Obavezna literatura: 1. V. E. Antonova, M. M. Nahabina, A.A. Tolstyh. Doroga v Rossiju, Sankt-Peterburg, 2005. 2. L.V. Sil vina. Russkij jazyk, Sankt-Peterburg, 2004. 3. L.V. Miller, L.V.Politova, I.J. Rybakova. Žili-byli...; Sankt-Peterburg, 2003.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI

Naziv predmeta i kod: Uvod u rusku književnost, FIL SLA 151
Semestar (semestri) i broj bodova: I. semestar; 2 sata predavanja i 2 sata vježbi; ECTS 6
Trajanje: I. semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: obavezan
<p>Cilj predmeta:</p> <p>S obzirom da je ovaj kolegij prvi stupanj u svladavanju sveukupnoga programa studija ruskog jezika i književnosti, osnovni cilj jeste da se studentima pruži osnovna informacija o predmetu proučavanja nauke o književnosti i različitim perspektivama i pristupima njenog proučavanja kao i osnovama teorije književnosti, terminologijom na ruskom jeziku i historijskim pregledom ruske književnosti XIX vijeka. Težište ovog kolegija je na upoznavanju studenata s najznačajnijim odlikama perioda punog romantizma u Rusiji - društvenim okvirima njegovog nastanka, filozofskim i književno-teorijskim implikacijama, izražajnim obilježjima, tematskim preokupacijama i temeljnim pravcima kritičkog mišljenja o ovom pokretu. Student treba da stekne jasnu sliku o osobenostima poetskog izraza ovog pokreta u Rusiji u kontekstu evropskog romantizma kroz djela najznačajnijih predstavnika ove stilske formacije, ali i onih pjesnika, koji su u godinama kada je romantizma izgubio svoju izvornu svježinu i izraz, nastavili da pišu u tom duhu u drugoj polovini 19. stoljeća</p>
<p>Sadržina predmeta:</p> <p>Na predavanjima studenti se upoznaju sa društvenohistorijskim i književnim prilikama na početku XIX vijeka, smjenom književnih pravaca: od sentimentalizma, preko ranog romantizma ka romantizmu, stvaralaštvom utemeljivača ruskog romantizma, V.A. Žukovskog i K.N. Bačuškova. Prati se dalje period ruskog romantizma u poeziji, koji svoj puni procvat doživljava u djelima A.S. Puškina i M.J. Ljermontova. Njihovim djelima je posvećena posebna pažnja – od prvih mladalačkih pjesama do zrelih ostvarenja prerano prekinutih smrću ovih pjesnika. U izvjesnoj mjeri se ukazuje i na neke teorijske postavke, te obrađuju osobenosti kod upotrebe određenih pjesničkih formi. U drugom dijelu kolegij se okreće baštinicima romantičarskog izraza u ruskoj poeziji u drugoj polovini 19. stoljeća – pjesnicima „lirske apstrakcije“ i „čiste umjetnosti“. Stvaralaštvo i poetika A. Feta i F. Tjutčeva. Predavanja se izvode usmeno (odlomci iz pjesama ili prozni teorijski tekstovi koji obrađuju pojedina djela, web stranice na Internetu), dok se na vježbama obrađuju kraći i duži odlomci iz djela po programu.</p> <p>U toku svakog semestra student je obavezan da pročita ona djela koja su se u izvodima ili cjelovito obrađivala na časovima vježbi, kao i osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15 sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u

semestru.

Literatura (obavezna):

1. Stojnić, M., ur. (1976), *Ruska književnost*, knjiga I. Svjetlost/Nolit, Sarajevo/Beograd.
2. Stojnić, M. (1972), *Ruski pisci XIX i XX vijeka*, knjiga I. Zavod za izdavanje udžbenika, Sarajevo.
3. Sokolov, A. N. (1965), *Istorija ruskoj literatury XIX veka*, tom I. Izdatel'stvo Moskovskogo universiteta, Moskva.

Literatura (izborna):

1. Abramovich, G.L. (1975), *Vvedenie v literaturovedenie*. Prosveshchenie, Moskva.
2. Karaban, V.S., Korotkaja, L.L. (1973), *Hrestomatija po vvedeniju v literaturovedenie*. BGU, Minsk.
3. Pospelov, G.N. (1972), *Istorija ruskoj literatury XIX veka*. Vysshaja shkola, Moskva.
4. Solar, M. (1984), *Teorija književnosti*. Zagreb: Školska knjiga.
5. Škreb/Stamać. (1997), *Uvod u književnost*. Zagreb.
6. Timofeev, L.I. (1971), *Osnovy teorii literatury*. Prosveshchenie, Moskva.
7. Tomaševski, B. (1972), *Teorija književnosti. Poetika*. Srpska književna zadruga, Beograd.

Naziv predmeta i kod: Teorija i metodologija proučavanja književnosti I FIL KOB 112
Semestar (semestri) i broj bodova: Prvi semestar, 2P + 2V, 6 ECTS/jednopedmetni/ 2P + 1V 3 ECTS /dvojedmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Predmet Teorija i metodologija proučavanja književnosti I namijenjen je studentima/icama prve godine studija komparativne književnosti i ima za cilj upoznavanje s osnovnim problemima, područjima, terminologijom i razvojem znanosti o književnosti od antike do danas.
Sadržaj predmeta: 1. Nastanak i razvoj znanosti o književnosti, tradicionalni izvori (kraći pregled povijesnih poetika i retorika); 2. Osnovni pristupi i problemi povijesti književnosti, teorije književnosti i književne kritike; 3. Klasifikacija književnosti, osnovni rodovi i vrste (genologija), književni periodi i razdoblja (stilske formacije), te metodološki smjerovi.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; 2 kolokvija (prvi sredinom, drugi krajem semestra) Preduslov za finalnu provjeru: uredno pohađanje predavanja i vježbi tokom semestra, aktivno sudjelovanje u nastavi. Finalna provjera: pismeni ispit
Literatura: Aristotel. O pjesničkom umijeću. Zagreb: August Cesarec, 1983. Beker, M. Povijest književnih teorija. Zagreb: MH, 1999. Biti, V. Pojmovnik suvremene i kulturne teorije. Zagreb, 1997. (ili II izd. 2000.) Boileau-Despreaux, N. Pjesničko umijeće. Zagreb: MH, 1999. Culler, J. Književna teorija: vrlo kratak uvod. Zagreb, AGM, 2001. Pavličić, P. Književna genologija. Zagreb: Liber, 1983. Skreb/Štamać. Uvod u književnost. Zagreb, 1997. Solar, M. Teorija književnosti. Zagreb, 1998.

Naziv predmeta i kod: Kultura i civilizacija 1 i 2 , FIL SLA 111, FIL SLA 112
Semestar (semestri) i broj bodova: I. i II. semestar; 1 sat predavanja i 1 sat seminara; ECTS 2
Trajanje: I i II semestar
Tip kolegija: predavanje i seminar
Status predmeta: obavezan
<p>Cilj predmeta: Cilj ovog kolegija je da se učenici upoznaju sa osnovama kulture i civilizacije zemlje čiji jezik izučavaju. Kolegij se sastoji od predavanja (20) sati i seminara (15 sati po semestru). Pored toga, u nastavi metodike daju se podaci o kulturi i civilizaciji Rusije. Također se pri semantizaciji leksike sa kulturnom komponentom daju lingvokulturološke informacije. Usvajajući ruski jezik studenti se susreću sa nizom ekstralingvističkih podataka o zemlji čiji jezik uče. Za učenje stranog jezika relevantni su svi podaci o kulturi i civilizaciji. Nastavno gradivo (tekstovi, dijalozi i sl.) sadrže i ekstralingvističke podatke o svojoj zemlji, kao i o kulturi neke treće zemlje.</p>
<p>Sadržina predmeta: Teškoće mogu predstavljati nazivi novih realija u zemlji čiji se jezik uči, a također i strani nazivi za nove realije u svojoj zemlji. Različita su mišljenja o tome koliko kultura zemlje čiji se jezik uči treba da bude zastupljena u građi udžbenika, prije svega u tekstovima i odlomcima. Neki metodičari smatraju da ta zastupljenost treba da iznosi 40%, a drugi su za manji procent. Kako studenti veliki broj podataka o kulturi zemlje čiji se jezik uči nalaze u književnim djelima na tom jeziku, time se najznačajnije područje kulturnih sadržaja usvaja kroz nastavu date strane književnosti. Svaki jezik izražava kulturu naroda koji njim govori. Jezik ima, pored osnovne komunikativne i kumulativnu funkciju. Kumulativna funkcija jezika je funkcija skupljanja kolektivnog iskustva i njegovog prenošenja sa generacije na generaciju. Za potpunije znanje jezika veoma je bitno poznavanje cjelokupne kulture, poznavanje karaktera naroda, poznavanje života u njegovim različitim manifestacijama. Pored poznavanja jezičke norme nekog jezika, treba znati i <i>uzus</i>, tj. upotrebu jezika u određenoj konkretnoj situaciji. Potrebno je poznavati značenje riječi sa specifičnom kulturnom komponentom. Posebnu pažnju valja posvetiti bezekvivalentnoj leksici i frazeologiji, leksici sa konotacijom i leksici fona, odnosno leksici sa kulturno-sociološkom pojmovnom bazom. Kultura jednog naroda obuhvata i standardizovane norme neverbalnog ponašanja, te je neophodno poznavanje i neverbalnih sredstava komunikacije u datoj kulturi. U kulturu spadaju običaji, taradicionalne norme i sl. Nastava stranog jezika mora biti praćena i dopunjena kulturno-istorijskim realijama o zemlji čiji se jezik uči.* (*Neki autori, koji se bave lingvokulturologijom (E.M. Vreščagin, V.G. Kostomarov, Fr. Closset) smatraju da svršeni studenti stranog jezika i književnosti treba da poznaju kulturu i civilizaciju na nivou pripadnika date strane kulture koji ima završenu srednju općeobrazovnu školu. Iako u nas nije bilo istraživanja ove vrste, mislimo da je to preobiman zahtjev).</p>
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave i završni test

(ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.

Lista preporučene literature:

1. A.Akišina, N. Formanova. Etiket russkovo pisma. Moskva 2000.
2. Marina Katnić-Bakaršić. Stilistika. Naučna i univerzitetska knjiga. Sarajevo, 2001.
3. E.M. Vereščagin, V.G. Kostomarov. Jazyk i kultura, Moskva, 1993.
4. Anna Vežbickaja. Ponimanije kuljur čerez posredstvo ključevyh slov. Moskva, 2001.
5. J.A. Sorokin. Problemy prikladnoj psiholingvistiki. Moskva, 1992.
6. Sokolov Vladimir. Nravstvennyj mir sovjetskovo čeloveka. Moskva. Poliizdat, 1981.
7. Šmeljov Aleksej. Leksičeskij sostav russkovo jazika kak otaženije «russkoj duši». Russkij jazyk. Moskva, 1996.

Naziv predmeta i kod: Bosanski, hrvatski, srpski jezik I FIL BHS 101
Smjer, semestar i broj bodova: Odsjek za romanske jezike. Odsjek za njemački jezik i književnost. Odsjek za slavenske jezike i književnosti. Prvi semestar. ECTS 3
Trajanje: 1 semestar: 3 sata (2 /pred./ + 1 /vj./)
Tip kolegija: predavanje, vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovoga kolegija jest da se pismenost studenata podigne na što veću razinu (kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju). Naime, ovo su studenti stranih jezika, za koje je vrlo važna praktična pismenost na oba plana.
Sadržaj predmeta: Na predavanjima se prvenstveno nastoji skrenuti pažnja na aspekte korektnog pisanog izražavanja. Vježbe prvenstveno služe da se na njima utvrdi materija koju su studenti čuli na predavanjima i to stalnim provjerama u vidu testova.
Preduvjeti za upis predmeta: Ne postoje. Ovo je opći predmet.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ tokom 6. sedmice nastave + prvi polusestrialni ispit u 8. sedmici nastave + 1 test /kolokvij/ tokom 12. sedmice nastave + 2. polusestrialni ispit na kraju semestra u 14. sedmici nastave u semestru) i završni ispit: pismeni u 18. sedmici nastave u semestru
Literatura: 1. Halilović, S.: <i>Pravopis bosanskoga jezika: Priručnik za škole</i> . Zenica: Dom štampe. 1999. 2. Babić, Finka, Moguš: <i>Hrvatski pravopis</i> . Zagreb: Školska knjiga. 2001. 3. Pešikan, Pižurica, Jerković: <i>Pravopis srpskog jezika</i> . Novi Sad: Matica srpska. 1993.

**I godina
II semestar**

**FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI**

Naziv predmeta i kod: Savremeni ruski jezik (Pregled gramatike) FIL SLA 122
Semestar (semestri) i broj bodova: II. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi + 6 sati lektorskih vježbi, ECTS 6 + ECTS 7. Ukupno 13 ECTS
Trajanje: II. Semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe, lektorske vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: U okviru ovoga predmeta planirane nastavne cjeline uvode studente u ključne segmente elementarne gramatike ruskoga jezika. Program omogućuje uspješno ovladavanje baznom ruskom gramatičkom terminologijom te istodobno upoznaje studente sa svim vrstama riječi u obimu koji predstavlja solidnu osnovu za proučavanje morfologije, a kasnije i sintakse ruskoga jezika.
Sadržina predmeta:
Preduvjeti za upis predmeta: Ispunjene sve obaveze iz I. semestra predviđene Nastavnim planom i programom, odnosno položeni ispiti iz Savremenog ruskog jezika (Fonetika i lektorske vježbe).
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave i završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Preporučena literatura: <ol style="list-style-type: none">1. B. Tošović. <i>Ruska gramatika u poređenju sa srpskohrvatskom (dio: Fonetika)</i>. Sarajevo, 1990.2. Poljanec R.F. <i>Pregled gramatike ruskog jezika</i>. Školska knjiga, Zagreb, 1973.3. Pul'kina I.M., Zahava-Nekrasova E.B. <i>Uчебник русского языка</i>. Moskva, 1977.4. Vera Hruš. <i>Sputnik – Udžbenik ruskog jezika za srednjoškolce i odrasle početnike</i>. Zagreb, 1997.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA slavenske jezike i književnosti

Ime nastavnika i saradnika: Amela Ljevo-Ovčina, domaći lektor

Naziv predmeta i kôd: Savremeni ruski jezik 2, FIL SLA 124
Semestar, broj sati i broj bodova: II. semestar, 6 sati vježbi, 7 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: lektorske vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj ovog kolegija je razvijanje vještina slušanja, govorenja, čitanja i pisanja na ruskom jeziku. Studentima omogućuje da steknu jezičku/komunikativnu kompetenciju u određenim situacijama svakodnevnog komuniciranja.
Sadržaj predmeta: Važan segment nastave čine usmena izlaganja studenata o zadatim temama i jednoj slobodnoj. Prevode se kraći književni tekstovi i odlomci naučno-popularnih tekstova primjereni mogućnostima studenata drugog semestra. Pisanjem eseja i diktata provjerava se usvajanje gradiva. Pored udžbenika, na vježbama se koristi i radna sveska, audio i video materijali i određeni sadržaji na internetu vezani za rusku kulturu i društvo.
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz Savremenog ruskog jezika 1
Način provjere znanja: pismeno (test /kolokvij/ nakon prvih sedam sedmica nastave + test /kolokvij/ na kraju semestra u petnaestoj sedmici nastave) i završni usmeni ispit ili završni integralni ispit (pismeni i usmeni) u šesnaestoj sedmici nastave u semestru.
Obavezna literatura: 1. V. E. Antonova, M. M. Nahabina, A. A. Tolstyh. Doroga v Rossiju, Sankt-Peterburg, 2005. 2. L.V. Sil vina. Russkij jazyk, Sankt-Peterburg, 2004. 3. L.V. Miller, L.V. Politova, I. J. Rybakova. Žili-byli...; Sankt-Peterburg, 2003.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI

Naziv predmeta i kod: Ruski klasici XIX vijeka, FIL SLA 152
Semestar (semestri) i broj bodova: II. semestar; 2 sata predavanja i 2 sata vježbi; ECTS 6
Trajanje: II. Semester
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: obavezan
<p>Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija je da se studenti upoznaju sa nastankom i razvojem realizma u prvoj polovini 19. stoljeća preko najreprezentativnijih djela ruskih klasika. Kolegij se sastoji od predavanja (30 sati) i vježbi (30 sati). U okviru predavanja posebna pažnja bit će posvećena društveno-historijskim uslovima koji su doveli do nastanka ove stilske formacije, periodizacijom realizma u ruskoj književnosti („naturalna škola“, sociološka i psihološka struja ruskog realizma, kritički realizam, visoki realizam), načinu na koji pojedina djela otjelovljuju osnovne preokupacije svoje epohe.</p>
<p>Sadržina predmeta: S obzirom da je ovaj kolegij koncipiran kao uvod u veliku rusku klasičnu književnost XIX vijeka te da će se u narednim kolegijima studenti detaljnije i dublje upoznati kako sa općenitim razvojem i historijom ruske književnosti tako i sa pojavama i pojmovima specifičnim upravo za rusku književnost kroz analizu odabranih djela, u II semestru, u prvoj polovini kolegija, predavanja će se fokusirati na društveno-historijski kontekst 19. stoljeća, da bi studenti stekli jasnu sliku o neraskidivoj povezanosti između društvenih previranja u Rusiji, pojave i razvoja proznih žanrova u ruskoj književnosti i, posebno, procvata klasičnog ruskog romana. Nakon toga studenti će se upoznati sa odabranim djelima (suženi izbor), vrhunskih autora 19. stoljeća (A. Puškin, M. Ljermontov, N. Gogolj, A. Hercen, I. Gončarov, I. Turgenjev, M. Saltikov-Ščedrin, F. Dostojevski, L. Tolstoj). Pri tome će se posebna pažnja posvetiti razumijevanju pojmova kao što su „naturalna škola“, realizam, roman, roman u stihu, epistolarni roman, „suvišni čovjek“, „mali čovjek“ ruske književnosti 19. stoljeća. U toku svakog semestra student je obavezan da pročita ona djela koja su se u izvodima ili cjelovito obrađivala na časovima vježbi, kao i osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu.</p>
<p>Preduvjeti za upis predmeta: Izmirene sve obaveze iz prethodnog semestra i položen ispit iz predmeta Uvod u rusku književnost.</p>
<p>Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15 sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.</p>
<p>Literatura (obavezna):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stojnić, M., ur. (1976), <i>Ruska književnost</i>, knjiga I i II. Svjetlost/Nolit, Sarajevo/Beograd. 2. Stojnić, M. (1972), <i>Ruski pisci XIX i XX vijeka</i>, knjiga I. Zavod za izdavanje

udžbenika, Sarajevo.

3. Sokolov, A. N. (1965), *Istorija ruskoj literatury XIX veka*, tom I. Izdatel'stvo Moskovskogo universiteta, Moskva.

Lista preporučene literature:

1. Aleksandar Flaker, *Ruski klasici XIX stoljeća.*
2. Aleksandar Flaker, *Stilske formacije.*
3. Bahtin, M., *Problemi poetike Dostojevskog.*
4. Ejhenbaum, B., *Lev Tolstoj.* Kniga prvaja, Kniga vtoraja, Semidesjatye gody.
5. Kremencov L. P., *Russkaja literatura XIX veka. 1801 – 1850.*
6. Lešić, Z. , *Teorija književnosti.*
7. Lihačev, D. S.; Makogonenko G. P., *Istorija ruskoj literatury. Rascvet realizma. Tom 3.*
8. Lotman, J., *Struktura umjetničkog teksta.*
9. Rogover, E.S., *Russkaja literatura vtoroj poloviny XIX veka.*
10. Solar, M., *Teorija proze.*
11. Voronskij, A., *Izbrannye stat'i o literature. Iz knigi „Gogol“.*

Naziv predmeta i kod: Teorija i metodologija proučavanja književnosti II FIL KOB 118
Semestar (semestri) i broj bodova: II semestar, 2P + 2V, 6 ECTS/jednopedmetni/ 2P + 1 V, 3 ECTS /dvopedmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Predmet Teorija i metodologija proučavanja književnosti II namijenjen je studentima/icama prve godine studija i ima za cilj upoznavanje s osnovnim pojmovima versifikacije, te stilističkom analizom književnog teksta.
Sadržaj predmeta: 1. Osnovni pojmovi versifikacije, versifikacioni sistemi, najpoznatiji stihovi i strofe; 2. Stil, mikrostrukture stila . N.B. U Rasporedu predavanja navedene su sve nastavne jedinice koje će se obraditi tokom semestra
Preduvjeti za upis predmeta: položen predmet Teorija i metodologija proučavanja književnosti I
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; 2 kolokvija (prvi sredinom, drugi krajem semestra) Preduslov za finalnu provjeru: uredno pohađanje predavanja i vježbi tokom semestra, aktivno sudjelovanje u nastavi. Finalna provjera: pismeni ispit
Literatura: Biti, V. Pojmovnik suvremene i kulturne teorije. Zagreb, 1997. Skreb/Štamać. Uvod u književnost. Zagreb, 1997. Moranjak-Bamburać, N. Retorika tekstualnosti. Sarajevo: Buybook, 2003. Jakobson, R. Ogledi iz poetike. Beograd: Prosveta, 1978. Lešić, Z. Jezik i književno djelo. Sarajevo, Zavod za izdavanje udžbenika, 1971. Lotman, J. Struktura umjetničkog teksta. Zagreb: Alfa, 2001. Pavličić, P. Stih i značenje. Zagreb: Naprijed, 1989.

Naziv predmeta i kod: Bosanski, hrvatski, srpski jezik II	FIL BHS 102
Smjer, semestar i broj bodova: Odsjek za romanske jezike. Odsjek za njemački jezik i književnost. Odsjek za slavenske jezike i književnosti. Drugi semestar. ECTS 3	
Trajanje: 1 semestar: 2 sata (1 /pred./ + 1 /vj./)	
Tip kolegija: predavanje, vježbe	
Status predmeta: obavezni	
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovoga kolegija jest da se studenti jezičkih odsjeka upoznaju sa osnovnim gramatičkim zakonitostima u maternjem jeziku. Na taj način, ovi će studenti lakše ovladati i gramatikom stranog jezika koji studiraju.	
Sadržaj predmeta: Na predavanjima se prvenstveno nastoji skrenuti pažnja na osnovne gramatičke pojavnosti. Vježbe, s druge strane, služe da se na njima utvrdi materija koju su studenti čuli na predavanjima i to stalnim provjerama u vidu testova.	
Preduvjeti za upis predmeta: Ne postoje. Ovo je opći predmet.	
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ tokom 6. sedmice nastave + polusemestralni ispit u 8. sedmici nastave + 1 test /kolokvij/ tokom 12. sedmice nastave + završni ispit na kraju semestra u 16. sedmici nastave u semestru) i završni kumulativni ispit: pismeni u 17. sedmici nastave u semestru.	
Literatura: 1. Barić, E., Lončarić, M. i dr. <i>Priručna gramatika hrvatskoga književnog jezika</i> . Zagreb: Školska knjiga. 1979. 2. Jahić, Dž., Halilović, S., Palić, I.: <i>Gramatika bosanskoga jezika</i> . Dom štampe: Zenica. 2000. 3. Silić, J., Pranjković, I. <i>Gramatika hrvatskoga jezika</i> . Zagreb: Školska knjiga. 2005.	

**II godina
III semestar**

**FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJER ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI**

Naziv predmeta i kod: Savremeni ruski jezik (Morfologija 1) FIL SLA 223
Semestar (semestri) i broj bodova: III. semestar; 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, ECTS 5 + lektorske vježbe 6 sati – 8 ECTS. Ukupno 13 ECTS
Trajanje: III. Semestar
Tip kolegija: predavanje, vježbe, lektorske vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj ovog predmeta jeste bolje ovladavanje gramatičkim i morfološkim kategorijama, morfološkom strukturom riječi, tvorbenim tipovima, leksičko-semantičkim, morfološkim i sintaksičkim diferenciranjem vrsta riječi i njihovom podjelom. Jednosemestralnim trajanjem predmet je sadržajno i tematski limitiran na izučavanje imenica, pridjeva, zamjenica i brojeva, ali u solidnom obimu.
Sadržina predmeta:
Preduvjeti za upis predmeta: Ispunjene sve obaveze iz I godine studija odnosno I i II semestra.
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave i završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Preporučena literatura: <ol style="list-style-type: none">1. B. Tošović. <i>Ruska gramatika u poređenju sa srpskohrvatskom</i>. Sarajevo, 1988.2. R. Košutić. <i>Ruska gramatika. Tom II – Oblici</i>. Beograd, 1965.3. <i>Russkaja grammatika. Tom I</i>. Gl. red. N. Ju. Shvedova, Nauka, Moskva, 1980.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA slavenske jezike i književnosti

Ime nastavnika i saradnika: Amela Ljevo-Ovčina, domaći lektor

Naziv predmeta i kôd: Savremeni ruski jezik 3, FIL SLA 221
Semestar, broj sati i broj bodova: III. semestar, 6 sati vježbi; 8 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: lektorske vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj kolegija jeste savladavanje vještine razgovora na ruskom jeziku čitanjem dijaloških i narativnih tekstova, govorenjem tekstova različitog tipa, učenjem stihova, razvijanje vještine prevođenja, utvrđivanje poznatog gramatičkog i leksičkog materijala i usvajanje novog, te upoznavanje sa ruskom kulturom.
Sadržaj predmeta: Značajan dio sadržaja kolegija čine ruski filmovi, predstave, emisije iz kulture, informativne emisije na internetu i drugi audio i video materijali. Studenti rade po jedan referat na zadatu temu i pripremaju prezentaciju. Previde se književni tekstovi sa ruskog na bosanski, hrvatski, srpski jezik i sa bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika na ruski, pišu eseji, diktati i rade domaće zadaće. Tokom semestra studenti sastavljaju vlastite rječnike nepoznatih riječi.
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz Savremenog ruskog jezika 2
Način provjere znanja: pismeno (test /kolokvij/ nakon prvih sedam sedmica nastave + test /kolokvij/ na kraju semestra u petnaestoj sedmici nastave) i završni usmeni ispit ili završni integralni ispit (pismeni i usmeni) u šesnaestoj sedmici nastave u semestru.
Obavezna literatura: 1. I. K. Gapočka. Ja čitaju po-ruski, Moskva, 2006. 2. G. A. Bitehtina. 26 urokov po razvitiju reči, Moskva, 2000.
Dodatna i preporučena literatura: 1. E.R.Laskareva. Čistaja grammatika, Sankt-Peterburg, 2006.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI

Naziv predmeta i kod: Leksikologija, FIL SLA 243
Semestar (semestri) i broj bodova: III. semestar; 1 sat predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara, ECTS 5
Trajanje: III. Semestar
Tip kolegija: predavanje, vježbe, seminar
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Leksika, kao jedan od jezičkih sistema, vrlo je značajna u nastavi stranih jezika. U modernoj metodici nastave kako stranog, tako i maternjeg jezika sve više pažnje se poklanja različitim aspektima leksike, u prvom redu leksičkom značenju, odnosu značenja i pojma, odnosu leksičkog i gramatičkog značenja, leksičkoj polisemiji, homonimiji, sinonimiji. U nastavi ruskog jezika, kao genetski srodnog i tipološki sličnog bosanskom, hrvatskom, srpskom jeziku, posebno mjesto pripada složenom odnosu semantičkih jedinica između ovih jezika. Pri učenju stranog jezika, genetski srodnog i tipološki sličnog maternjem, vrlo je snažno djelovanje jezičke interferencije. Postojanje ne malog broja međujezičkih rusko bosansko, hrvatsko, srpskih homonima može predstavljati različite teškoće u korektnom ovladavanju ruskim jezikom kao stranim.
Sadržina predmeta: Leksika, uprkos vrlo različitim, pa i suprotstavljenim, međusobnim odnosima riječi koje je čine, predstavlja organiziran sistem, formalno analogan morfološkom sistemu. Međutim, leksički sistem, za razliku od drugih jezičkih sistema ili podsistema, nije zatvoren: on se stalno razvija i mijenja. Neke riječi zastarijevaju i postepeno se gube iz savremenog jezika, postaju arhaične. Istovremeno, u svaki jezik ulazi nova leksika, nove oznake za realije i pojmove kojih ranije nije bilo. Sa lingvometodičkog stanovišta bitno je i to što se leksika nikada ne koristi u cjelokupnom obimu. Za nastavu stranog jezika od velike je važnosti izučavanje leksičkog minimuma za različite nivoe učenja jezika i za različite svrhe. Prema Vilhemu fon Humboltu, «govornici neograničeno koriste ograničena sredstva» i uspješno komuniciraju i iskazuju svoje misli, želje, zahtjeve. Složenost u ovladavanju leksičkim sistemom stranog jezika predstavlja to što se ni jezički oblici ni semantičke jedinice ne podudaraju u dvama jezicima. Razlike se javljaju u oznakama, npr. srodstva, boja i sl. i među vrlo srodnim i tipološki sličnim jezicima, kakvi su ruski i bosanski, hrvatski, srpski jezik. Ove činjenice moraju imati značajno mjesto u nastavi leksike ruskog jezika kao stranog.
Preduvjeti za upis predmeta: Izmirene obaveze i položeni ispiti iz ruskog jezika u prethodnim semestrima.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave i završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Preporučena literatura: <ol style="list-style-type: none">1. A.A. Bragina. Leksika jazyka i kuljtura strany. Moskva, Russkij jazyk, 1986.2. A.A. Bragina. Neologizmy v ruskom jazyke. Moskva, prosvešćenije, 1993.

3. E.I. Vasiljenko. O nekotoryh prijomah raboty po leksike pri obučenii inostrancev russkome jazyku. Moskva, IMU, 1996.
4. V.V. Vinogradov. Leksikologija i leksikografija. Moskva, Nauka, 1977.
5. Šmeljov Aleksej. Leksičeskij sostav russkovo jazyka kak otaženije «russkoj duši», Moskva, Russkij Jazyk, 1996.
6. USSRJ. Učebnyj slovar sočetaemosti slov russkovo jazyka. Moskva, Russkij jazyk, 1978.
7. L.A. novikov. Problemy jazykovovo značenija. Moskva, 2001.
8. Slovar sinonimov russkovo jazyka. Akademija nauk SSSR, lenjingrad, «Nauka“.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI

Naziv predmeta i kod: Ruski klasici XIX vijeka 2 (ruska pripovijedna književnost) FIL SLA 253
Semestar (semestri) I broj bodova: III. semestar; 2 sata predavanja, 1 sat seminarara i 2 sata vježbi; ECTS 6
Trajanje: III. Semester
Tip kolegija: predavanje, seminar i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Ovaj kolegij nadovezuje se na prethodne kolegije iz oblasti ruske književnosti iz I. i II. semestra i nastavlja i proširuje spoznaju o ruskim klasicima XIX vijeka. Osnovni cilj mu je da na odabranim primjerima upozna studente s osnovama naratologije, razvojem pripovijednih žanrova u ruskoj književnosti i nastankom i razvojem ruskog klasičnog romana. Posebna pažnja posvećuje se pojmovima kao što su: narativna poezija, epska poezija, balada, romansa, poema; kraće prozne pripovijedne vrste: novela, priča, pripovijest. Teorija romana. S obzirom da su se studenti na prethodnim kolegijima upoznali sa društveno-historijskim i književnim prilikama u Rusiji XIX vijeka, periodizacijom ruskog realizma te odabranim djelima ruskih stvaralaca koji su obilježili epohu, težište je na upoznavanju studenata s problematikom književnog žanra, na savladavanju pojmova i terminologije na maternjem i ruskom jeziku.
Sadržina predmeta: Na predavanjima studenti proširuju znanje o osnovnim oblicima književnog teksta. Upoznaju se s kraćim proznim pripovijednim vrstama, jednostavnim oblicima (bajka, novela, priča, pripovijest (<i>новель, рассказы</i>) i razvojem novele i priče u Rusiji. Nadalje studenti se upoznaju sa teorijskim postavkama žanra romana i posebno sa Bahtinovom teorijom polifonijskog romana. Student treba da stekne jasnu spoznaju o pojmovima kao što su: književni lik – individualizacija, uopštavanje, ideal, tema i ideja, siže i kompozicija i da se upozna sa osnovama strukture književnog teksta. Predavanja se izvode usmeno (odlomci iz pjesama ili prozni teorijski tekstovi koji obrađuju pojedina djela, web stranice na Internetu), dok se na vježbama obrađuju kraći i duži odlomci iz djela po programu. Seminar je koncipiran kao radionica kojom će studenti samostalnim i zajedničkim radom na tekstualnoj građi praktično primjenjivati književnoteorijsko znanje. Kao predlošci će u dogovoru sa studentima biti izabrani ponajprije kraći prozni oblici iz ruske književnosti 19. stoljeća koji u svojem tematskom, kompozicijskom i stilskom sloju ilustriraju stilsku formaciju u kojoj su nastali i/ili na nekim svojim razinama nagoviještaju promjenu paradigme. Cilj je seminarara da potakne studente na praktično korištenje književnoteorijskih termina pri analizi književne građe. Obrada književnih djela nadovezivat će se na znanja ponuđena u sva tri kolegija ruske književnosti, književnim seminarima prethodnih semestara i dijelom će pratiti predavanja. Seminar će poticati studente na samostalan rad s tekstem te ih uputiti na književnoteorijske tekstove koji će im pomoći u interpretaciji. U toku svakog semestra student je obavezan da pročita ona

djela koja su se u izvodima ili cjelovito obrađivala na časovima vježbi, kao i osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu. Također je obavezan da napiše bar jedan seminarski rad obima između 20.000 i 25.000 znakova (bez proreda).

Preuvjeti za upis predmeta: izvršene sve obaveze iz prethodnih semestara i položen ispit iz predmeta: **Uvod u rusku književnost i Ruski klasici XIX vijeka 1**

Način provjere znanja: kontinuirano u toku semestra (analize, interpretacije, eseji, referati); pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni kumulativni ispit: pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.

Literatura (obavezna):

1. Stojnić, M., ur. (1976), *Ruska književnost*, knjiga I i II. Svjetlost/Nolit, Sarajevo/Beograd.
2. Stojnić, M. (1972), *Ruski pisci XIX i XX vijeka*, knjiga I. Zavod za izdavanje udžbenika, Sarajevo.
3. Propp, V. (), *Morfologija bajke*
4. Shmid, V. (1996), *Proza Pushkina v poetičeskom prochtenii. "Povesti Belkina"*. SpbGU, Sankt-Peterburg.
5. Jolles, A. (2000), *Jednostavni oblici*. Matica hrvatska, Zagreb.

Literatura (izborna):

1. Grechnev, V. Ja. (1979), *Russkij rasskaz konca XIX-XX veka. Problematika i poetika zhanra*. Nauka, Leningrad.
2. Kremencov L. P. (2005), *Russkaja literatura XIX veka. 1801 – 1850*. Flinta/Nauka, Moskva.
3. Lešić, Z. (2005), *Teorija književnosti*. Sarajevo Publishing, Sarajevo.
4. Lihačev, D. S.; Makogonenko G. P. (1982), *Istorija ruskoj literatury. Rascvet realizma. Tom 3*, Nauka, Leningrad.
5. Lotman, J. (2001), *Struktura umjetničkog teksta*. Alfa, Zagreb.
6. Solar, M. (1989), *Teorija proze*. SNL, Zagreb.

Naziv predmeta i kod: Pedagogija I, FIL PED 201
Semestar (semestri) i broj bodova: III semestar, 2 sata, 2 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje
Status predmeta: zajednički ili opći
Cilj predmeta: Steći opće znanje iz Pedagogije s osnovama psihologije kao bitne odrednice u radu s odgajanicima (terminologija, specifične činjenice koje se odnose na odgojno-obrazovnu djelatnost, pedagoške konvencije, znanje principa i generalizacija u odgojnom radu, poznavanje teorija škole i kurikuluma, te osnovni razvojno-psihološki podaci, neophodni za razumijevanje odgoja i obrazovanja)). Razumijeti teorijske i praktične probleme odgojne djelatnosti u različitim socijalnim kontekstima (obitelj, škola, društvena zajednica...). Razumjeti suvremene tokove refleksivne pedagogije. Analizirati značaj pedagoških teorijskih spoznaja na osobnoj i socijalnoj razini. Ojačati funkcije pažnje u prepoznavanju pedagoških problema. Osvijestiti vrijednosti i stavove u oblasti evaluacije odgojno-obrazovnog rada.
Sadržaj predmeta: Osnove pedagogije: zašto pedagogija? Suvremene društvene prilike i prostor odgojno-obrazovnog rada. Kratki osvrt na historiju školstva i pedagogije. Pedagogija i druge znanosti. Osnovni pedagoški pojmovi. Suvremeni kontekst razumijevanja djetinjstva i mladosti. Tri aspekta odgojne djelatnosti. Međuljudski odnos kao temelj odgojnog procesa. Socijalna percepcija i nastavnikova uloga. Emocionalni stavovi i rad u razredu. Nastavnik kao razrednik, nastavnik kao odgajatelj. Obiteljski i školski odgojni rad. Teorije o obitelji, teorije o školi. Odnos nastavnik-roditelj u svjetlu suradnje i/ili partnerstva. Nastavnik i refleksivna pedagogija. Posebna poglavlja iz inkluzije u odgojno-obrazovnom radu.
Preduvjeti za upis predmeta: u skladu s Pravilima studiranja
Način provjere znanja: test znanja
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none"> 1. Bratanić, M., "Mikropedagogija", Školska knjiga, Zagreb, 1993. 2. Gudjons, H., "pedagogija -temeljna znanja", Educa, Zagreb, 1994 3. Vukasović, A., "Pedagogija", Školska knjiga, Zagreb, 1993.
Literatura: <ol style="list-style-type: none"> 1. Glasser, Kvalitetna škola, Educa, Zagreb, 1993 2. Gordon, T., "Umijeće roditeljstva", Kreativni centar, Beograd, 2001. 3. Juul, J., "Vaše kompetetno dijete, Educa, Zagreb, 1995. 4. Pašalić - Kreso, A., "Koordinate obiteljskog odgoja", Jež, Sarajevo, 2004. 5. Slatina, Od individue do ličnosti - Prilog teoriji konfluentnog obrazovanja, Štampa, Zenica, 2005.

**II godina
IV semestar**

**FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI**

Naziv predmeta i kod: Savremeni ruski jezik (Morfologija 2) FIL SLA 224
Semestar (semestri) i broj bodova: IV. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi, ECTS 6 + 6 sati lektorskih vježbi ECTS 8. Ukupno 14 ECTS.
Trajanje: IV. Semestar
Tip kolegija: predavanje, vježbe, lektorske vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: I svojim sadržajem i zacrtanim ciljevima predmet je koncipiran tako da predstavlja sadržajni i metodološki nastavak predmeta Morfologija 1. Osim leksičko-semantičkih, tvorbenih, morfoloških, sintaksičkih, stilističkih i drugih vrijednosti glagola, njihove morfološke strukture i klasifikacije, studenti se, apostrofirajući gotovo iste ili slične vrijednosne aspekte, u dobroj mjeri upoznaju i sa priložima, prijedlozima, veznicima i vezničkim riječima, te sa riječcama i uzvicima.
Sadržina predmeta:
Preduvjeti za upis predmeta: Ispunjene sve obaveze iz prethodnog semestra i položen ispit iz predmeta Savremeni ruski jezik (Morfologija 1).
Način provjere znanja: kontinuirano u toku semestra; pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave i završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Preporučena literatura: <ol style="list-style-type: none">1. B. Tošović. <i>Ruska gramatika u poređenju sa srpskohrvatskom</i>. Sarajevo, 1988.2. Gvozdev A.N. <i>Sovremennyj russkij literaturnyj jazyk. Chast' I.</i> izd. 3-e, Moskva, 1967.3. <i>Russkaja grammatika. Tom I.</i> Gl. red. N. Ju. Shvedova, Nauka, Moskva, 1980.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA slavenske jezike i književnosti

Ime nastavnika i saradnika: Amela Ljevo-Ovčina, domaći lektor

Naziv predmeta i kôd: Savremeni ruski jezik 4, FIL SLA 222
Semestar, broj sati i broj bodova: IV. semestar, 6 sati vježbi; 8 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: lektorske vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj kolegija jeste savladavanje vještine razgovora na ruskom jeziku čitanjem dijaloških i narativnih tekstova, učenjem stihova i govorenjem tekstova različitog tipa, razvijanje vještine prevođenja, utvrđivanje poznatog gramatičkog i leksičkog materijala i usvajanje novog, te upoznavanje sa ruskom kulturom.
Sadržaj predmeta: Značajan dio sadržaja kolegija čine ruski filmovi, predstave, emisije iz kulture, informativne emisije, internet kursevi ruskog jezika i drugi audio i video materijali. Studenti rade po jedan referat na zadatu temu i pripremaju prezentaciju koristeći različite izvore. Previde se književni i publicistički tekstovi sa ruskog na bosanski, hrvatski, srpski jezik i sa bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika na ruski. Pišu se diktati i eseji i rade domaće zadaće. Studenti tokom semestra sastavljaju rječnike nepoznatih riječi na osnovu nastavnih sadržaja.
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz Savremenog ruskog jezika 3
Način provjere znanja: pismeno (test /kolokvij/ nakon prvih sedam sedmica nastave + test /kolokvij/ na kraju semestra u petnaestoj sedmici nastave) i završni usmeni ispit ili završni integralni ispit (pismeni i usmeni) u šesnaestoj sedmici nastave u semestru.
Obavezna literatura: <ol style="list-style-type: none">1. I. K. Gapočka. Ja čitaju po-ruski, Moskva, 2006.2. G. A. Bitehtina. 26 urokov po razvitiiju reči, Moskva, 2000.
Dodatna i preporučena literatura: <ol style="list-style-type: none">1. E. R .Laskareva. Čistaja grammatika, Sankt-Peterburg, 2006.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI

Naziv predmeta i kod: Uvod u lingvistiku; FIL SLA 244
Semestar (semestri) i broj bodova: IV. semestar; 2 sata predavanja, ECTS 3
Trajanje: IV. Semester
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj predmeta jeste upoznavanje studenata sa pojmom lingvistike, njenim predmetom, osnovnim pojmovima i terminima, te najvažnijim disciplinama. Na taj način razvija se svijest o jeziku, a ujedno studenti uspješnije povezuju znanja iz ostalih predmeta koji se bave jezikom.
Sadržina predmeta: Predavanja su posvećena upoznavanju sa pojmom, predmetom i zadacima lingvistike. Budući da je riječ o uvodu, studenti smještaju lingvistiku u kontekst drugih, srodnih disciplina (prije svega semiotike), zatim usvajaju znanja o jezičnim funkcijama, te se upoznaju sa pojmom jezičnog znaka i njegovim svojstvima. Centralni dio posvećen je usvajanju osnovnih postulata strukturalne de Saussurreove lingvističke teorije (opozicije jezik – govor, sinhronija – dijahronija, sintagmatski – paradigmatički odnosi itd). Proučavaju se jezični nivoi i njihove jedinice, zatim sociolingvistika, raslojavanje jezika, te klasifikacija jezika.
Preduvjeti za upis predmeta: Nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave i završni test (ispit): usmeni u 16. sedmici nastave u semestru. Radi se i jedan seminarski rad.
Udžbenici: 1. Škiljan, D. Pogled u lingvistiku. Zagreb, Školska knjiga, 1980. i kasnije izdanje.
Literatura: 1. Katnić-Bakaršić, M. Stilistika. Sarajevo, Tugra, 2007 2. Radovanović, M. Sociolingvistika. Beograd, BIGZ, 1979 i kasnija izdanja. 3. Riđanović, M. Jezik i njegova struktura. Sarajevo, Svjetlost, 1985 i kasnije izdanje...

**FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI**

Naziv predmeta i kod: Poetika ruskog romana (i rusko dramsko stvaralaštvo XIX vijeka), FIL SLA 254
Semestar (semestri) i broj bodova: IV. semestar; 2 sata predavanja, 1 sat seminarara i 2 sata vježbi; ECTS 7
Trajanje: IV. Semester
Tip kolegija: predavanje, seminar i vježbe
Status predmeta: obavezan
<p>Cilj predmeta: Ovaj kolegij koncipiran je kao poseban problematski orijentiran kurs, koji je, iako predstavlja nastavak proučavanja ruske književnosti iz prethodnih semestara, detaljniji i produbljeniji. Cilj kolegija je upoznati studente sa novim, originalnim tipom romana i drame koji su stvorili ruski klasični pisci XIX vijeka. Kolegij se sastoji iz predavanja (30 sati), vježbi (30 sati) i seminarara (15 sati).</p>
<p>Sadržina predmeta: U prvom dijelu kolegija studenti se upoznaju sa specifičnostima dramskog žanra, teorijskim postavkama u Rusa i kod nas, razvojem drame u Rusiji u XIX stoljeću od Puškinovog »Borisa Godunova« i tzv. »malih tragedija« do stvaranja nacionalnog ruskog dramskog repertoara u djelima A. Ostrovskeg. Istovremeno na predavanjima studenti se upoznaju sa Bahtinovom teorijom polifonijskog romana, polifočnošću romana Dostojevskog i pojmovima autorske svijesti, dijaloga i karnevala i karnevalesknog. U drugom dijelu kolegija posebna pažnja posvećena je dramskom stvaralaštvu na putu ka Čehovljevoj lirskoj drami: Njekrasov i Turgenjev. Tolstoj dramaturg, Čehovljeva lirski drama. Na predavanjima, osim sa specifičnim polifonijskim romanima Dostojevskog, studenti se upoznaju i sa teorijom romana-epopeje na primjeru Tolstojeve epopeje »Rat i mir«.</p> <p>U toku svakog semestra student je obavezan da pročita ona djela koja su se u izvodima ili cjelovito obrađivala na časovima vježbi, kao i osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu.</p>
<p>Preduvjeti za upis predmeta: Izmirene sve obaveze iz prethodnih semestara i položeni ispiti iz predmeta: Uvod u rusku književnost, Ruski klasici XIX vijeka 1, Ruski klasici XIX vijeka 2 (ruska pripovijedna književnost).</p>
<p>Način provjere znanja: kontinuirano u toku semestra; pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15 sedmici nastave u semestru; završni ispit: pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.</p>
<p>Literatura (obavezna):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stojnić, M., ur. (1976), <i>Ruska književnost</i>, knjiga I i II. Svjetlost/Nolit, Sarajevo/Beograd. 2. Stojnić, M. (1972), <i>Ruski pisci XIX i XX vijeka</i>, knjiga I. Zavod za izdavanje

udžbenika, Sarajevo.

3. Sokolov, A. N. (1965), *Istorija ruskoj literatury XIX veka*, tom I. Izdatel'stvo Moskovskogo universiteta, Moskva.
4. Bahtin, M., *Problemi poetike Dostojevskog*.
5. Anikst, A., *Teorija dramy v Rossii ot Pushkina do Chehova*.
6. *Ot Nekrasova do Chehova. Russkaja dramaturgija vtoroj poloviny XIX veka*.

Lista preporučene literature:

1. Aleksandar Flaker, *Ruski klasici XIX stoljeća*.
2. Aleksandar Flaker, *Stilske formacije*.
3. Bahtin, M. *O romanu*.
4. Ejhenbaum, B., *Lev Tolstoj*. Kniga pervaja, Kniga vtoraja, Semidesjatye gody.
5. Kremencov L. P., *Russkaja literatura XIX veka. 1801 – 1850*.
6. Lešić, Z., *Teorija književnosti*.
7. Lihačev, D. S.; Makogonenko G. P., *Istorija ruskoj literatury. Rascvet realizma. Tom 3*.
8. Lotman, J., *Struktura umjetničkog teksta*.
9. Rogover, E.S., *Russkaja literatura vtoroj poloviny XIX veka*.
10. Solar, M., *Teorija proze*.
11. Voronskij, A., *Izbrannye stat'i o literature. Iz knigi „Gogol“*.

Naziv predmeta i kod: Pedagogija II, 200-210
Semestar (semestri) i broj bodova: IV semestar, 2 sata, 2ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje
Status predmeta: zajednički ili opći
Cilj predmeta: Steći osnovno znanje iz didaktike i metodike kao preteče metodičkim predmetima na matičnim odsjecima (terminologija, specifične činjenice koje se odnose na odgojno-obrazovnu djelatnost, oblici rada u nastavi, znanje principa i generalizacija u odgojnom radu). Razumijeti teorijske i praktične probleme nastavnog i vannastavnog rada.. Razumjeti suvremene tokove refleksivne pedagogije. Analizirati značaj didaktičko-metodičkih spoznaja na osobnoj i socijalnoj razini. Ojačati funkcije kreativnosti u realizaciji nastavnih sadržaja. Ojačati vještinu evaluacije u nastavnom radu.
Sadržaj predmeta: Odnos pedagogije i umjetnosti, pedagoškog rada i umjetničkog stvaranja. Analiza razvojno-psiholoških procesa u primjerima iz prakse ili književnih formi. Samoposmatranje kao didaktičko sredstvo: ja-nastavnik. Percepcija idealnog odgajatelja. Socijalna reverzibilnost u razredu. Igranje uloga kao metoda učenja i poučavanja. Crtež, bajka i film kao sredstvo u odgojnom radu. Posebni slučajevi inkluzivnog obrazovanja. Didaktičko-metodička vrijednost nastavnih sadržaja iz odgoja za demokraciju. Pismeno i usmeno obraćanje slušateljima/polaznicima.
Preduvjeti za upis predmeta: u skladu s Pravilima studiranja
Način provjere znanja: tri eseja na samostalno odabrane teme
Udžbenici: <ul style="list-style-type: none"> 4. Bratanić, M., "Mikropedagogija", Školska knjiga, Zagreb, 1993. 5. Gudjons, H., "pedagogija -temeljna znanja", Educa, Zagreb, 1994 6. Vukasović, A., "Pedagogija", Školska knjiga, Zagreb, 1993.
Literatura: <ul style="list-style-type: none"> 6. Glasser, Nastavnik u kvalitetnoj školi, Educa, Zagreb,1993. 7. Gordon, T., "Kako biti uspješan nastavnik", Kreativni centar, Beograd, 2001. 8. Bašić et al., "Integralni metod", Alinea, Zagreb, 1994. 9. Kalaš, Dž. (ed.), "Praktikum: Projektivna predstava -ideje za grupni rad", MDD, Sarajevo, 2003. 10. Mavrak, M. (ed.), "Praktikum za kreativniji i zajednički rad učenika i nastavnika", MDD, Sarajevo, 2002. 11. Slatina, "Nastavni metod", Filozofski fakultet, Sarajevo, 1998.

**III godina
V semestar**

**FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI**

Naziv predmeta i kod: Savremeni ruski jezik (Sintaksa) FIL SLA 325
Semestar (semestri) i broj bodova: V. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbe, 1 sat seminar; ECTS 7 + lektorske vježbe 6 sati; ECTS 8. Ukupno 15 ECTS
Trajanje: V. Semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar i vježbe; lektorske vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Primarni cilj ovog predmeta jeste upoznavanje studenata sa osnovama sintakse ruskog jezika. Cilj je sticanje teorijskih znanja o sintaksi, usvajanje osnovnih termina, pojmova i definicija koje se tiču proste rečenice, te osnovna klasifikacija složene rečenice, neki njihovi tipovi, kao i praktična primjena tih saznanja u analizi rečenica.
Sadržina predmeta: Predavanja su posvećena upoznavanju sa predmetom sintakse, njenim osnovnim jedinicama, tj. sintaksemama. Studenti se upoznaju sa pojmom binarne sintaksičke grupe, zatim sintagme i njihovim tipovima. Nakon toga uvodi se pojam proste rečenice, njena paradigma, a zatim se proučavaju osnovni tipovi proste rečenice na strukturnom i semantičkom planu (sheme proste rečenice), kao i rečenični dijelovi. Uvodi se i pojam složene rečenice i daje njena osnovna podjela na nezavisnosložene, zavisnosložene i asindetske rečenice. Nezavisnosložene rečenice (sastavne, rastavne, suprotne, gradacione i eksplikativne) proučavaju se detaljno. Nakon toga slijede osnovna saznanja o složenoj rečenici, njena podjela na neraščlanjene i raščlanjene, te proučavanje nekih tipova. Seminar podrazumijeva produbljivanje teorijskih saznanja, aktivan pristup studenata u pripremi nekih izlaganja o pojedinim pitanjima. Studenti pripremaju i seminarne radove. Vježbe prate predavanja, a uključuju prevođenje sa ruskog i na ruski jezik, diktate, pisanje eseja, rješavanje sintaksičkih zadataka i slično. Na lektorskim vježbama usvajaju se različite teme vezane za konverzaciju.
Preduvjeti za upis predmeta: Položeni ispiti FIL SLA 223 i 224 Morfologija ruskog jezika
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave i završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru. Radi se i jedan seminarski rad.
Udžbenici: 1. S.E. Krjučkov, L.Ju. Maksimov. Sintaksis složnogo predloženiya, Moskva, 1977. 2. N.Ju. Švedova, V.V. Lopatin (ur.). Kratkaja russkaja grammatika, Russkij jazyk, Moskva, 1989.
Literatura: 1. N.Ju. Švedova (ur.). Russkaja grammatika. T.2, Akademija nauk, Moskva, 1980.

2. I. Palić. Sintaksa. U: Jahić Dž., Halilović, S., Palić I. Gramatika bosanskoga jezika. Zenica, Dom štampe, 2000.

NAPOMENA: TOKOM SEMESTRA NA SEMINARSKIM SATIMA DAJE SE I DODATNA LITERATURA ZA POJEDINE TEME (V.O. MOŽAEVA. OBSTOJATEL'STVA MESTA, VREMENI; ČASOPISI RUSSKAJA REČ' I RUSSKIJ JAZYK ZA RUBEŽOM, SILIĆ, PRANJKOVIĆ, GRAMATIKA HRVATSKOGA JEZIKA, KATNIĆ-BAKARŠIĆ, M. GRADACIONNYE PREDLOŽENIJA, ITD.).

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA slavenske jezike i književnosti

Ime nastavnika i saradnika: Amela Ljevo-Ovčina, domaći lektor

Naziv predmeta i kôd: Savremeni ruski jezik 5, FIL SLA 321
Semestar, broj sati i broj bodova: V. semestar, 6 sati vježbi, 8 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: lektorske vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj ovog kolegija je usavršavanje jezičkih vještina: razumijevanja, slušanja, govorenja i pisanja i vještine prevođenja sa ruskog na bosanski, hrvatski, srpski jezik i sa bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika na ruski, te upoznavanje sa različitim oblicima ruske kulture. Utvrđuje se poznati gramatički i leksički materijal i usvaja novi.
Sadržaj predmeta: Na lektorskim vježbama se gledaju emisije iz kulture, filmovi i predstave. Slušaju se informativne emisije i prate aktuelni događaji u Rusiji. Ovi sadržaji predstavljaju pripremu za različite diskusije, dijaloge i intervjuue. Studenti rade po jedan referat na zadatu temu i pripremaju njegovu prezentaciju. Previde se novinski članci (kultura, muzika, umjetnost, ekonomija, sport i drugi sadržaji). Usvajanje gradiva provjerava se pisanjem eseja i diktata.
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz Savremenog ruskog jezika 4
Način provjere znanja: pismeno (test /kolokvij/ nakon prvih sedam sedmica nastave + test /kolokvij/ na kraju semestra u petnaestoj sedmici nastave) i završni usmeni ispit ili završni integralni ispit (pismeni i usmeni) u šesnaestoj sedmici nastave u semestru.
Obavezna literatura: 1. O.P. Rassadova, L: Stepanova. Intesivnyi kurs ruskogo jazyka 2, Moskva, 1989. 2. A. Rodimkina i drugi. Rossija segodnja, Sankt-Peterburg, 2002.
Dodatna i preporučena literatura: 1. A.L. Kuznecov i drugi. Iz istorii ruskoj kul tury, Moskva, 2007. 2. Intensivnyj kurs ruskogo rečevogo občćenija. Moskva, 2004. 3. Časopisi: Kul tura reči i Russkij jazyk za rubežom.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI

Naziv predmeta i kod: Ruska književnost XX vijeka 1, FIL SLA 355
Semestar (semestri) i broj bodova: V. semestar; 2 sata predavanja, 1 sat seminara i 2 sata vježbi; ECTS 7
Trajanje: V. Semestar
Tip kolegija: predavanje, seminar i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj ovog kolegija je upoznati studente s društvenohistorijskim i književnim prilikama u Rusiji na razmeđu dvaju vijekova i u prvoj polovini XX vijeka. Ovaj period označava se kao period dezintegracije realizma i karakterizira ga pojava modernih književnih pokreta i pravaca kao i neka nova obilježja realizma. Ovaj kolegij treba da upozna studente s ključnim tekstovima, idejama i metodama ruske znanosti o književnosti i kulturologije 20. stoljeća, s jedne strane kao doprinos modernoj znanosti o književnosti, a s druge kao okvir za razumijevanje ruske književnosti i kulture, ali je težište na obradi najznačajnijih djela prve polovine XX stoljeća.
Sadržina predmeta: Na predavanjima studenti se upoznaju s društvenohistorijskim i književnim prilikama na početku XX vijeka, s poezijom i prozom ruske književnosti XX vijeka koja u ruskom društvu zadobija potpuno nove funkcije i unekoliko se suprotstavlja poetici dominantnog realizma XIX stoljeća. Ruska književnost XX vijeka podređena je prvenstveno estetskim načelima koja se prvih dekada ovog stoljeća burno smjenjuju: od simbolizma i impresionizma preko akmeizma do futurizma, konstruktivizma i imažinizma. Ruska avangarda. Nadalje studenti se upoznaju s osnovnim problemima znanstvenoga mišljenja i izražavanja te metodama moderne književne znanosti, među kojima ruska komponenta zauzima istaknuto mjesto. Ruski su formalisti položili temelje moderne književne znanosti 20. stoljeća, Bahtinova teza o dijalogu iz 30-ih postala je okosnicom kulturnoga obrata 70-ih od moderne i modernizma prema postmoderni i postmodernizmu, Lotmanova je semiotika otvorila nove kulturološke perspektive. U prvom dijelu kolegij prati promjene u razvoju proze koja se našla između realističke tradicije i novog modernog izraza. Obrađuju se djela pisaca „znanjevaca“: A.I. Kuprin, I.A. Bunjin, L. Andrejev, M. Gorki. Studenti se upoznaju s poetikom modernih pjesničkih pravaca, njihovim najznačajnijim predstavnicima i djelima. U drugom dijelu studenti se upoznaju s književnošću perioda socijalističke revolucije i građanskog rata. Dvadesete godine kao period najveće umjetničke slobode i procvata. Avangardna književnost i umjetnost. S obzirom na ogroman broj značajnih djela i pisaca iz ovog perioda na kolegiju se obrađuju samo ona djela koja predstavljaju obilježje epohe, književne škole ili pravca uz neosporan umjetnički kvalitet. Predavanja se izvode usmeno (odlomci iz pjesama ili prozni teorijski tekstovi koji obrađuju pojedina djela, web stranice na Internetu), dok se na vježbama obrađuju kraći i duži odlomci iz djela po programu. Seminar je koncipiran kao radionica kojom će studenti samostalnim i zajedničkim radom na tekstualnoj građi praktično primjenjivati književnoteorijsko znanje. Kao predlošci će u dogovoru sa studentima biti izabrana poezija iz ruske književnosti 20. stoljeća koja u svojem tematskom, kompozicijskom i stilskom sloju ilustrira stilsku formaciju u kojoj je

nastala i/ili na nekim svojim razinama nagoviještava promjenu paradigme. Cilj je seminara da potakne studente na praktično korištenje književnoteorijskih termina pri analizi književne građe. Obrada književnih djela nadovezivat će se na znanja ponuđena u ranijim kolegijima ruske književnosti, književnim seminarima prethodnih semestara i dijelom će pratiti predavanja. Seminar će poticati studente na samostalan rad s tekstom te ih uputiti na književnoteorijske tekstove koji će im pomoći u interpretaciji. Na seminaru će se također analizirati temeljni tekstovi ruske književnoznanstvene misli 20. stoljeca, od formalizma (Šklovski, Ejhenbaum, Tomaševski, Tinjanov) i strukturalizma (Jakobson) preko teorije dijaloga i kulture (Bahtin) do semiotike kulture (Lotman), postmoderne misli (M. Epšejn) i kulturologije.

U toku svakog semestra student je obavezan da pročita ona djela koja su se u izvodima ili cjelovito obrađivala na časovima vježbi, kao i osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu.

Preduvjeti za upis predmeta: ispunjene sve obaveze iz prethodnih kolegija ruske književnosti.

Način provjere znanja: kontinuirano u toku semestra; pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15 sedmici nastave u semestru) i završni ispit: pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.

Literatura (obavezna):

1. Stojnić, M., ur. (1976), *Ruska književnost*, knjiga II. Svjetlost/Nolit, Sarajevo/Beograd.
2. Stojnić, M. (1972), *Ruski pisci XIX i XX vijeka*, knjiga II. Zavod za izdavanje udžbenika, Sarajevo.
3. Muratova, A. N., ur. (1983), *Istorija ruskoj literatury v IV tomah*. Tom IV, Nauka, Lenjingrad.
4. Nikolić, M. (1972), *Ruske poetske teme*. Beograd.

Literatura (izborna):

1. Flaker, A. (1984), *Ruska avangarda*. Zagreb.
2. Flaker, A., Ugrešić, D., ur. (1984), *Pojmovnik ruske avangarde*. Zagreb.
3. Voronskij, A. (1982), *Izbrannye stat'i o literature*. Moskva.
4. *Književni manifesti*. (1929), Lenjingrad.
5. Silard, L. (1983), *Russkaja literatura konca XIX-nachala XX veka (1890-1917)*. Tom I, Budapest.
6. Kusturica, N. (2002), *Doticaji i suočenja II*. Sarajevo.
7. Lotman, Ju. (1970), *Predavanja iz strukturalne poetike. Uvod, teorija stiha*. Sarajevo.
8. Oraić-Tolić, D. (1990), *Teorija citatnosti*. Zagreb.
9. Oraić-Tolić, D. (1996), *Paradigme 20. stoljeća. Avangarda i postmoderna*. Zagreb.
10. Tinjanov, J. (1990), *Stihovna semantika. Arhaisti i novatori: izbor*. Sarajevo.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI

Naziv predmeta i kod: Metodika nastave ruskog jezika 1 i 2, FIL SLA 315, FIL SLA 316
Semestar (semestri) i broj bodova: V. i VI. semestar; 2 sata predavanja i 2 sata vježbi; ECTS 5 u V. semestru i 4 ECTS u VI. Semestru
Trajanje: V. Semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija je da studenti ovladaju teorijskim osnovama nastave ruskog jezika kao stranog i da te spoznaje primijene u praktičnoj nastavi. Kolegij se sastoji od predavanja (30 sati) i vježbi (30) sati. Osim toga, studenti su obavezni da prisustvuju nastavi u osnovnoj i srednjoj školi (po 10 časova) i da samostalno održe čas ruskog jezika. Na početku kolegija obrađuju se predmet i zadaci metodike. Slijedi blok sati posvećen savremenoj teoriji nastave stranog jezika. U okviru ovog bloka obrađuju se <i>lingvističke, psihološke, pedagoške i kibernetске</i> osnove metodike.
Sadržina predmeta: Kako je za uspješnu nastavu metodike neophodno poznavanje i <i>predmetodske realnosti</i> , u okviru kolegija izučavaju se nastavni planovi i programi, udžbenici i priručnici, nastavna sredstva (vizuelna, auditivna i audiovizuelna). Studenti se osposobljavaju za kvalitetno planiranje nastavnog procesa, za struktuiranje različitih tipova časa i za držanje časova u realnim školskim uslovima. Da bi se nastava izvodila kvalitetno, studenti se upoznaju sa ulogom i zadacima nastavnika stranog jezika, motivacijom i sposobnošću za vođenje procesa moderne nastave na kibernetским osnovama. Ključni dio programa posvećen je <i>metodskoj realnosti</i> , koja obuhvata osnovni sadržaj nastave, a to su: izgovor, grafija i ortografija, gramatika i leksika. Savremena nastava stranog jezika podrazumijeva i lingvokulturološku komponentu, te se u okviru metode realnosti studenti upoznaju sa osnovama kulture i civilizacije zemlje čiji jezik uče. Da bi se ostvario osnovni cilj metode realnosti, neophodno je da studenti ovladaju bitnim znanjima, sposobnostima i vještinama, a to su: <i>slušanje (audiranje), govorenje (govor), čitanje, pisanje (pisana riječ)</i> na ruskom jeziku. U modernoj nastavi stranih jezika dosta pažnje se posvećuje i <i>postmetodskoj realnosti</i> , pod kojom se podrazumijeva osposobljavanje za primjenu stečenih znanja u nastavi na različitim nivoima i u različitim školama. Specifičnost nastave stranog jezika je u tome što ona, osim sticanja znanja, obuhvata i razvijanje odgovarajućih vještina i navika. Vrednovanje i provjera znanja vrši se na osnovu dvaju osnovnih kriterija: zalaganja i postignuća. Prvi kriterij uključuje redovno pohađanje nastave, učešće u vježbama, uspješnost u izradi zadataka, a drugi – pokazano znanje na teorijskom i praktičnom dijelu ispita. Ocjena se donosi tako što se za prvi kriterij – zalaganje i uredno pohađanje dobija do 20%, za teorijski dio – 40% i za praktičnu nastavu – 40%. Studenti su obavezni da urade dva seminarska rada.
Preduvjeti za upis predmeta: Položeni ispiti iz ruskog jezika iz prethodnih semestara.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave i završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.

Lista preporučene literature:

1. Demjanenko, Lazarenko, Kislaja. Osnovi obšćej metodiki obučenija inostrannym jazykam. Kijev, Visšaja škola, 1986.
2. Dimitrijević Naum. Zablude u nastavi stranih jezika. Sarajevo, Svjetlost, 1979.
3. A.A. Leontjev. Psiholingvistika i obučenije ruskome jazyku nerusskih. Moskva, Russkij jazyk, 1997.
4. Nikolić Vera. Metodika nastave ruskog jezika. Beograd. Zavod za udžbenike, 1984.
5. Nikolić Vera. Problemi u nastavi ruske leksike. Beograd. Filološki fakultet, 1989.
6. Pasov E.I. Osnovy metodiki obučenija inostrannxm jazykam. Mosjkva, Russkij jazyk, 1997.
7. Prebeg-Vilke Mirjana. Uvod u glotodidaktiku. Zagreb. Školska knjiga, 1977.
8. Salistra I.D. Voprosy programirovanija v učebnom processe po inostrannome jazyku. Moskva, Izdateljstvo Moskovskovo universiteta, 1997.
9. Tanović Ilijas, Šehović Amela. Negativan uticaj stranih jezika na maternji jezik (Posljedice jezičke interferencije). Svjetlost, Sarajevo, 2004.
10. Tanović Mustafa. Sistem vježbi u nastavi stranih jezika.»Svjetlost», Sarajevo, 2007.

**III godina
VI semestar**

**FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI**

Naziv predmeta i kod: Savremeni ruski jezik (Sintaksa sa osnovama stilistike) FIL SLA 326
Semestar (semestri) i broj bodova: VI. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbe, 1 sat seminar; ECTS 5 + lektorske vježbe 6 sati; ECTS 6. Ukupno 11 ECTS
Trajanje: VI. Semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar i vježbe + lektorske vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj ovog predmeta jeste dalje sticanje znanja iz sintakse ruskoga jezika, te upoznavanje studenata/-ica sa osnovama stilistike. Naročito bitno jeste razvijanje stilističke kompetencije i performanse.
Sadržina predmeta: Proučavaju se tipovi zavisnosložene rečenice, asindetske rečenice i upravni/nepravni govor. U okviru predmeta ukazuje se na pojave ekspresivne sintakse, sintaksičke sinonimije i funkcionalno-stilskog raslojavanja pojedinih sintaksičkih jedinica. Daju se osnovni stilistički pojmovi: stil, stilem, stilska markiranost, emocionalno-ekspresivna markiranost... Uvodi se podjela na funkcionalne stilove, podstilove i žanrove, tako da studenti postupno prepoznaju tekstove sa različitom stilskom pripadnošću. Seminar podrazumijeva produbljivanje teorijskih saznanja, te aktivan pristup studenata u pripremi izlaganja o pojedinim pitanjima. Studenti pripremaju i seminarske radove. Vježbe prate predavanja, a uključuju sintaksičke i stilističke analize, različite tipove vježbi i zadataka, zatim prevodenje sa ruskog i na ruski jezik, diktate, pisanje eseja. Na lektorskim vježbama usvajaju se različite teme vezane za konverzaciju.
Preduvjeti za upis predmeta: Položen ispiti FIL SLA 325 Sintaksa ruskog jezika
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave i završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru. Radi se i jedan seminarski rad.
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none">1. S.E. Krjučkov, L.Ju. Maksimov. Sintaksis složnogo predloženija, Moskva, 1977.2. M. Katnić-Bakaršić Stilistika. Drugo izdanje. Sarajevo, Tugra, 2007.3. N.Ju. Švedova, V.V. Lopatin (ur.). Kratkaja russkaja grammatika, Russkij jazyk, Moskva, 1989.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">1. N.Ju. Švedova (ur.). Russkaja grammatika. T.2, Akademija nauk, Moskva, 1980.2. Kožina, M. N. Stilistika russkogo jazyka. Moskva, 1983.3. I. Palić. Sintaksa. U: Jahić Dž., Halilović, S., Palić I.. Gramatika bosanskoga jezika. Zenica, Dom štampe, 2000.4. J. Silić Funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika. Zagreb, Disput, 2006.

NAPOMENA: TOKOM SEMESTRA NA SEMINARSKIM SATIMA DAJE SE I DODATNA LITERATURA ZA POJEDINE TEME – ČASOPISI RUSSKAJA REČ' I RUSSKIJ JAZYK ZA RUBEŽOM, SILIĆ, PRANJKOVIĆ, GRAMATIKA HRVATSKOGA JEZIKA, KATNIĆ-BAKARŠIĆ, M. STILISTIKA DRAMSKOG DISKURSA ITD.)

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJER ZA slavenske jezike i književnosti

Ime nastavnika i saradnika: Amela Ljevo-Ovčina, domaći lektor

Naziv predmeta i kôd: Savremeni ruski jezik 6, FIL SLA 322
Semestar, broj sati i broj bodova: VI. semestar; 6 sati vježbi; 6 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: lektorske vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj ovog kolegija je usavršavanje jezičkih vještina: razumijevanja, slušanja, govorenja i pisanja i vještine prevođenja sa ruskog na bosanski, hrvatski, srpski jezik i sa bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika na ruski, te upoznavanje sa različitim oblicima ruske kulture. Utvrđuje se poznati gramatički i leksički materijal i usvaja novi.
Sadržaj predmeta: Na lektorskim vježbama se gledaju emisije iz kulture, filmovi i predstave. Slušaju se informativne emisije i prate aktuelni događaji u Rusiji. Ovi sadržaji predstavljaju pripremu za različite diskusije, dijaloge i intervjue. Studenti rade po jedan referat na zadatu temu i pripremaju njegovu prezentaciju. Prevode se novinski članci (kultura, muzika, umjetnost, ekonomija, sport i slični sadržaji). Usvajanje gradiva provjerava se pisanjem diktata i eseja.
Preduvjeti za upis predmeta položen ispit iz Savremenog ruskog jezika 5
Način provjere znanja: pismeno (test /kolokvij/ nakon prvih sedam sedmica nastave + test /kolokvij/ na kraju semestra u petnaestoj sedmici nastave) i završni usmeni ispit ili završni integralni ispit (pismeni i usmeni) u šesnaestoj sedmici nastave u semestru.
Obavezna literatura: 1. O. P. Rassadova, L: Stepanova. Intesivnyj kurs ruskogog jazyka 2, Moskva, 1989. 2. A. Rođimkina i drugi. Rossija segodnja, Sankt-Peterburg, 2002.
Dodatna i preporučena literatura: 1. A.L. Kuznecov i drugi. Iz istorii ruskoj kul tury, Moskva, 2007. 2. Intesivnyj kurs ruskogog rečevogo občćenija. Moskva, 2004. 3. Časopisi: Kul tura reči i Russkij jazyk za rubežom.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI

Naziv predmeta i kod: Ruska književnost XX vijeka 2, FIL SLA 356
Semestar (semestri) i broj bodova: V. semestar; 2 sata predavanja, 1 sat seminara i 2 sata vježbi; ECTS 5
Trajanje: VI. Semestar
Tip kolegija: predavanje, seminar i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj ovog kolegija je upoznati studente s književnim prilikama u Rusiji u drugoj polovini XX vijeka. Ovaj kolegij predstavlja nastavak kolegija iz prethodnog semestra i treba da produbi i proširi spoznaju i znanje studenata o idejama i metodama ruske znanosti o književnosti i kulturologije 20. stoljeća, s jedne strane kao doprinos modernoj znanosti o književnosti, a s druge kao okvir za razumijevanje ruske književnosti i kulture, ali je težište na obradi najznačajnijih djela ruske književnosti XX stoljeća.
Sadržina predmeta: Na predavanjima studenti se upoznaju s društvenohistorijskim i književnim prilikama u drugoj polovini XX vijeka, proširuju saznanja vezana za osnovne probleme znanstvenoga mišljenja i izražavanja te metodama moderne književne znanosti, s težištem na kulturnom obratu 70-ih, od moderne i modernizma prema postmoderni i postmodernizmu te Lotmanovoj semiotici koja je otvorila nove kulturološke perspektive. S obzirom na ogroman broj značajnih djela i pisaca iz ovog perioda na kolegiju se obrađuju samo ona djela koja predstavljaju obilježje epohe, književne škole ili pravca uz neosporan umjetnički kvalitet. Predavanja se izvode usmeno, dok se na vježbama obrađuju kraći i duži odlomci iz djela po programu. Seminar je koncipiran kao radionica kojom će studenti samostalnim i zajedničkim radom na tekstualnoj građi praktično primjenjivati književnoteorijsko znanje. Kao predlošci će u dogovoru sa studentima biti izabrani kraći prozni tekstovi i/ili dijelovi iz dužih tekstova ruske književnosti 20. stoljeća, koji u svojem tematskom, kompozicijskom i stilskom sloju ilustriraju bilo stilsku formaciju u kojoj su nastali i/ili na nekim svojim razinama nagoviještavaju promjenu paradigme. Cilj je seminara da potakne studente na praktično korištenje književnoteorijskih termina pri analizi književne građe. Obrada književnih djela nadovezivat će se na znanja ponuđena u ranijim kolegijima ruske književnosti, književnim seminarima prethodnih semestara i dijelom će pratiti predavanja. Seminar će poticati studente na samostalan rad s tekstom te ih uputiti na književnoteorijske tekstove koji će im pomoći u interpretaciji. Na seminaru će se također analizirati temeljni tekstovi ruske književnoznanstvene misli 20. stoljeća, sa težištem na teoriji dijaloga i kulture (Bahtin), semiotici kulture (Lotman), postmodernoj misli (M. Epšejn) i kulturologiji. U toku svakog semestra student je obavezan da pročita ona djela koja su se u izvodima ili cjelovito obrađivala na časovima vježbi, kao i osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu.
Preduvjeti za upis predmeta: ispunjene sve obaveze iz prethodnih kolegija ruske književnosti.

Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15 sedmici nastave u semestru) i završni ispit: pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.

Literatura (obavezna):

1. Stojnić, M., ur. (1976), *Ruska književnost*, knjiga II. Svjetlost/Nolit, Sarajevo/Beograd.
2. Stojnić, M. (1972), *Ruski pisci XIX i XX vijeka*, knjiga II. Zavod za izdavanje udžbenika, Sarajevo.
3. Muratova, A. N., ur. (1983), *Istorija ruskoj literatury v IV tomah*. Tom IV, Nauka, Lenjingrad.
4. *Vvedenie v literaturovedenie. Hrestomatija*. (2006), 4-e izd., prerab. i dop. Pod red. P. A. Nikolaeva, A. Ja. Esalnek, Moskva.

Literatura (izborna):

1. Flaker, A. (1984), *Ruska avangarda*. Zagreb.
2. Flaker, A., Ugrešić, D., ur. (1984), *Pojmovnik ruske avangarde*. Zagreb.
3. Voronskij, A. (1982), *Izbrannye stat'i o literature*. Moskva.
4. Kusturica, N. (2002), *Doticaji i suočenja II*. Sarajevo.
5. Lotman, Ju. (1970), *Predavanja iz strukturalne poetike. Uvod, teorija stiha*. Sarajevo.
6. Oraić-Tolić, D. (1990), *Teorija citatnosti*. Zagreb.
7. Oraić-Tolić, D. (1996), *Paradigme 20. stoljeća. Avangarda i postmoderna*. Zagreb.
8. Tinjanov, J. (1990), *Stihovna semantika. Arhaisti i novatori: izbor*. Sarajevo.
9. Buslakova, T.P. (2006), *Russkaja lit.-a XX veka: uchebnyj minimum dlja abiturienta*. 3-e izd., Moskva.
10. *Russkaja lit.-a XIX-XX vekov v 2 t. T. II: Russkaja lit.-a XX veka. Literaturovedcheskij slovar'*. (2006), Sost. i nauch. red. B.S. Bugrov, M.M. Golubkov, 8-e izd., Moskva.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJER ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI

Naziv predmeta i kod: Teorija i praksa prevođenja, FIL SLA 346
Semestar (semestri) i broj bodova: VI. semestar; 1 sat predavanja i 1 sat vježbi, ECTS 2
Trajanje: VI. Semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija je da se studentima pruže informacije o teorijskim osnovama prevođenja kao posebne djelatnosti, o osnovnim teorijskim koncepcijama prevođenja: lingvističkoj, filološkoj i komunikativnoj. Zadatak ovog nastavnog predmeta je razvijanje sposobnosti za potpunije razumijevanje procesa prevođenja i za primjenu različitih modela i postupaka s ciljem postizanja ekvivalentnosti sadržaja iskazanog na jeziku izvoru i jeziku cilju. Najviše pažnje posvećeno je modelima koji, u zavisnosti od karaktera sadržaja koji se prevodi, mogu dati najbolje rezultate i na osnovu kojih se može vrednovati kvalitet prijevoda. To su semantički (denotativni ili situativni) model prevođenja, transformacioni model, i model nivoa ekvivalentnosti plana sadržaja.
Sadržaj predmeta: Na početku kolegija daje se kratak historijski pregled razvoja teorijske misli o prevođenju do konstituiranja teorije prevođenja kao samostalne discipline. Slijedi dio programa posvećen karakteristikama različitih vidova i oblika prevođenja (ljudskom i mašinskom prevođenju; usmenom (konsekutivnom i simultanom) i pismenom prevođenju. Poseban dio programa bavi se različitim pristupima prevođenju sa stanovišta funkcionalno-stilske pripadnosti tekstova koji se prevode (prevođenje tekstova koji pripadaju književno-umjetničkom stilu i prevođenje tekstova koji pripadaju drugim stilovima). Vježbe pismenog prevođenja tekstova različitog sadržaja i pripadnosti različitim funkcionalnim stilovima rade se nakon predavanja. Pri tome se primjenjuju i vježbe obratnog prijevoda. Vježbe usmenog konsekutivnog prevođenja rade se u sali (učionici) uz simuliranje uobičajenih uslova takvog prevođenja. Vježbe simultanog prevođenja obavljaju se u kabinetu opremljenom za ovu vrstu usmenog prevođenja. Provjera i vrednovanje znanja vrši se na osnovu poznavanja savremenih teorijskih koncepcija prevođenja, njihovoj primjeni pri prevođenju konkretnih sadržaja i kvalitetu prijevoda samih studenata. Ocjena se utvrđuje tako što se za poznavanje teorijskih modela i načina njihove primjene dobija do 50%, a za rezultate ostvarene tokom vježbi prevođenja i izradi seminarskih radova - do 50%.
Preduvjeti za upis predmeta: Položeni ispiti iz ruskog jezika iz prethodnih semestara.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave i završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Lista preporučene literature: 1. Barhudarov L.S. Jazyk i perevod. Moskva, Meždunarodnye otnošenja, 1985.

2. Fjodorov A.V. Osnovy obščej teorijj perevoda. Moskva, Vysšaja škola, 1993.
 3. Francis R. Jones. Prevoditeljjev put. (Prijevod Rusmir Mahmutóehajić), Sarajevo, Buybook, 2004. Grosman Meta i dr. Književni prevod. Ljubljana, Filozofska fakulteta, 1997.
 4. Ivir Vladimir. Teorija i tehnika prevođenja. Sremski Karlovci, Zavod za izdavanje udžbenika. 1985.
 5. Latyschew L.K. Kurs perevoda. Moskva, Meždunarodnye otnošenja, 1991.
 6. Levi Jirzy. Umeni prekladu. Praha, 1983.
 7. Ljovovskaja E.D. Teoretičeskie problemy perevoda. Moskva. Vysšaja škola, 1995.
 8. Marojević Radmilo. Lingvistika i poetika prevođenja. Beograd, Naučna knjiga. 1988.
 9. Neljubin L.L. Perevod i prikladnaja lingvistika. Moskva, Vysšaja škola. 1993.
 10. Popovič Anton. Teoria umeleckeho prekladu. Bratislava, 1985.
 11. Recker J.I. teorija perevoda i perevodčeskaja praktika, Moskva, Meždunarodnye otnošenja, 1974.
 12. Sibinović Miodrag. Novi original. Beograd, Naučna knjiga, 1990.
 13. Stojnić Mila. O prevođenju književnog teksta. Sarajevo, IGKRO «Svjetlost», 1980.
 14. Švejcjer A.D. Perevod i lingvistika. Moskva, Voenizdat. 1983.
 15. Tanović Ilijas. Prevođenje u nastavi stranih jezika. (u zborniku «Prevođenje i nastava stranih jezika») Beograd, Filološki fakultet, 1989.
 16. Tanović Ilijas. Труднопереводимость фразеологических единиц (на материале перевода произведений Иво Андрича на русский язык). /u zborniku EUROPHRAS - Frazeologija v jezikoslovju in drugih vedah/ Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, 2007.
 17. Vlahov Sergej, Florin Sider. Neperevodimoe v perevode. Moskva, Meždunarodnye otnošenja. 1988.
- ZBORNICI:
18. Prevajanja. Ljubljana, Filozofska fakulteta. 2004.
 19. Prevođenje: suvremena strujanja i tendencije. Zagreb. Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku, 1995.
 20. Teorija i poetika prevođenja. (priredio Ljubiša Rajić). Beograd, Prosveta, 1981.
 21. Tetradi perevodčika (periodične publikacije u redakciji L.S. Barhudarova). Moskva, «Meždunarodnye otnošenja».

IZBORNI PREDMETI ODSJEKA ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI

1. STAROSLAVENSKI JEZIK

Naziv predmeta i kod: <i>Izborni predmet – Staroslavenski jezik FIL SLA 283</i>
Semestar (semestri) i broj bodova: III. semestar; 2 sata predavanja, ECTS 3
Trajanje: III. Semestar
Tip kolegija: predavanje
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Cilj predmeta je upoznati studente sa osnovama staroslavenskog jezika i njegovim značajem za proučavanje slavenskih jezika.
Sadržina predmeta: U toku predavanja studenti se, u uvodnom dijelu, upoznaju sa staroslavenskom ćirilicom i staroslavenskim glasovnim sistemom. U prvom dijelu kolegija proučava se fonetika i historija staroslavenskog fonetskog sistema dok je u drugom dijelu kolegija puna pažnja posvećena upoznavanju studenata sa morfologijom i sintaksom staroslavenskog jezika.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra, finalni test (pismeni i/ili usmeni) na kraju semestra.
Preporučena literatura: 4. Josip Hamm. <i>Staroslavenska gramatika</i> . Zagreb, 1958. 5. Petar Đorđić. <i>Staroslavenski jezik</i> . Beograd, 1975. 6. G.A. Haburgaev. <i>Staroslavjanskij jazyk</i> . Moskva, 1974. 7. Milenko Popović. <i>Osnove staroslavenskog za studente ruskog jezika</i> . Zagreb, 1983. 8. V.F. Krivčik, N.S. Možejko. <i>Staroslavjanskij jazyk</i> . Minsk, 1974. 9. Aleksandar Done. <i>Staroslavenski jezik – za studente slavistike – šapirografirana predavanja</i> .

2. UPOREDNA GRAMATIKA SLAVENSKIH JEZIKA

Naziv predmeta i kod: <i>Izborni predmet – Uparedna gramatika slavenskih jezika FIL SLA 284</i>
Semestar (semestri) i broj bodova: IV. semestar; 2 sata predavanja, 3 ECTS
Trajanje: IV. Semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Zadatak ovoga predmeta nije da student praktično ovlada slavenskim jezicima, nego je cilj naučiti studenta da se orijentira u “glavnim” slavenskim jezicima. Ova se disciplina temelji: 1/ na staroslavenskom jeziku i 2/ na historiji najmanje jednog slavenskog jezika.
Sadržina predmeta: Uparedna gramatika slavenskih jezika predstavlja ogranak uporedne gramatike indoevropskih jezika i to valja imati na umu. Glavni zadatak uporedne gramatike slavenskih jezika jested a prouči i opiše praslavenski jezik i zajedničke procese (glasovne i obličke) u slavenskim jezicima. Potrebno je da studenti ovladaju grafijom ruskog, češkog, poljskog ... jezika i da mogu uvijek sa izvjesnom sigurnošću pročitati tekst na tim jezicima i identificirati one slavenske riječi koje postoje i u maternjem slavenskom jeziku. Na nekoliko posljednjih časova praktične nastave studenti čitaju i analiziraju tekstove na svim slavenskim jezicima.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; finalni test (pismeni i/ili usmeni) na kraju semestra.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">1. R. Bošković. Osnovi uporedne gramatike slovenskih jezika I. Beograd, 1970.2. R. Bošković. Osnovi uporedne gramatike slovenskih jezika II. Nikšić, 1985.3. S. Ivšić. Poredbena gramatika slavenskih jezika. Zagreb, 1970.4. N.A. Kondrašov. Slavjanskije jazyki. Moskva, 1986.5. S.B. Bernštejn. Očerk sravnitel'noj grammatiki slavjanskih jazykov. Moskva, 1974. (i druga izdanja)6. A.G. Širokova., V.P. Gudkov. Slavjanskije jazyki. Moskva, 1977.7. M. Mihaljević. Slavenska poredbena gramatika. Zagreb, 2002.

3. STILISTIKA

Naziv predmeta i kod: STILISTIKA I
Semestar (semestri) i broj bodova: V. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata seminara i 2 sata vježbi; ECTS 8
Trajanje: V. Semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar i vježbe
Status predmeta: obavezan/izborni
Cilj predmeta: Osnovni cilj predmeta jeste upoznavanje studenata sa elementarnim pojmovima, terminima i problemima koje izučava stilistika. Predmet je koncipiran tako da studenti mogu steći predstavu, tj. svijest o jeziku uopće, o njegovoj prirodi, načinu funkcioniranja i značaju za čovjeka, shvaćenoga prije svega kao homo loquens. Uz to, zadatak predmeta jeste da studenti razviju stilističku <i>kompetenciju i performancu</i> (mogućnost prepoznavanja pojedinih stilova i žanrova, njihova stilistička analiza i, što je posebno značajno, mogućnost kreiranja tekstova sa određenom stilskom i registarskom markiranošću), budući da će im to biti neophodno u njihovoj profesiji. Da bi se taj cilj što uspješnije realizirao, naglašeno mjesto zauzimaju praktični radovi, koji su bazično usklađeni sa osnovnom koncepcijom studija komparativne književnosti.
Sadržina predmeta: Na predavanjima studenti dobijaju osnovne informacije o pojmovima stil i stilistika, te o osnovnim pravcima u stilistici, koja je danas veoma razučena disciplina i kreće se u rasponu od strukturalne do poststrukturalne, pragmatičke, kognitivne i diskursne stilistike. Pri tome kao uvod služi smještanje stilistike u širi kontekst interdisciplinarnosti, a posebno se promatra njen suodnos sa lingvistikom i semiotikom. Uvode se osnovni stilistički pojmovi i termini (stil, stilem, markiranost, stilistička kompetencija / performansa...itd.). Centralni dio zauzima proučavanje raslojavanja jezika, odnosno diskursnog polja, a u okviru toga predstavljanje funkcionalne stilistike i pojedinih funkcionalnih stilova (sakralnog, razgovornog, administrativnog, naučnog, žurnalističkog, publicističkog, reklamnog, esejističkog, scenarističkog, stripovnog, retoričkog), sve do književnoumjetničkog stila. Pri tome se postupno od pojma funkcionalni stil kreće prema diskursnom tipu. Na seminarima se produbljuju saznanja iz pojedinih nastavnih cjelina, a studenti pripremaju referate i seminarske radove. Vježbe podrazumijevaju razvijanje stilističke performace – analizu pisanje tekstova koji pripadaju različitim stilovima, odnosno diskursnim žanrovima, te pisanje radova na zadatu temu; ti se tekstovi zajednički komentiraju i studenti usavršavaju vlastiti stil uz poštovanje pravila svakoga žanra. Studenti su obavezni da pročitaju one tekstove koji su se u izvodima ili cjelovito obrađivali na seminarima.
Preduvjeti za upis predmeta:
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici:

Katnić-Bakaršić, M. (2007) Stilistika. Drugo izdanje. Sarajevo: Tugra.
Kovačević, M., Badurina, L. (2001) Raslojavanje jezične stvarnosti. Rijeka: Izdavački centar Rijeka.

Literatura:

Bahtin, M. (1980) Prilog istoriji formi iskaza u konstrukcijama jezika. U: Marksizam i filozofija jezika. Beograd: Nolit. Str. 123-186.

Bourdieu, P. (1992) Što znači govoriti: ekonomija jezičnih razmjena. Zagreb: Naprijed.

Giro, P. (1975) Semiologija. Beograd: BIGZ.

Guiraud, P. (1964) Stilistika. Sarajevo: Veselin Masleša.

Jakobson, R. (1966) Lingvistika i poetika. Beograd: Nolit. (Odabrani tekstovi)

Lotman, J.M. (1976) Struktura umetničkog teksta. Beograd: Nolit. (Odabrani dijelovi knjige)

Silić, J. (2006) Funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika. Zagreb: Disput.

Škreb, Z., Stamać, A. (1986) Uvod u književnost. Teorija, metodologija. Zagreb: Globus. (Odabrani tekstovi o stilu, o jeziku i književnosti).

Uspenski, B.A. (1979) Poetika kompozicije. U: Poetika kompozicije.

Semiotika ikone. Beograd: Nolit, 1979.

Napomena:

Pored osnovne literature uz pojedine nastavne teme uvodit će se proširena literatura.

4. TEORIJA I PRAKSA PREVOĐENJA

Naziv predmeta i kod: Teorija i praksa prevođenja, FIL SLA 346
Semestar (semestri) i broj bodova: VI. semestar; 1 sat predavanja i 1 sat vježbi, ECTS 2
Trajanje: VI. Semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: obavezan/izborni
Cilj predmeta: <p>Osnovni cilj ovog kolegija je da se studentima pruže informacije o teorijskim osnovama prevođenja kao posebne djelatnosti, o osnovnim teorijskim koncepcijama prevođenja: lingvističkoj, filološkoj i komunikativnoj.</p> <p>Zadatak ovog nastavnog predmeta je razvijanje sposobnosti za potpunije razumijevanje procesa prevođenja i za primjenu različitih modela i postupaka s ciljem postizanja ekvivalentnosti sadržaja iskazanog na jeziku izvoru i jeziku cilju. Najviše pažnje posvećeno je modelima koji, u zavisnosti od karaktera sadržaja koji se prevodi, mogu dati najbolje rezultate i na osnovu kojih se može vrednovati kvalitet prijevoda. To su semantički (denotativni ili situativni) model prevođenja, transformacioni model, i model nivoa ekvivalentnosti plana sadržaja.</p>
Sadržaj predmeta: <p>Na početku kolegija daje se kratak historijski pregled razvoja teorijske misli o prevođenju do konstituiranja teorije prevođenja kao samostalne discipline. Slijedi dio programa posvećen karakteristikama različitih vidova i oblika prevođenja (ljudskom i mašinskom prevođenju; usmenom (konsekutivnom i simultanom) i pismenom prevođenju. Poseban dio programa bavi se različitim pristupima prevođenju sa stanovišta funkcionalno-stilske pripadnosti tekstova koji se prevode (prevođenje tekstova koji pripadaju književno-umjetničkom stilu i prevođenje tekstova koji pripadaju drugim stilovima).</p> <p>Vježbe pismenog prevođenja tekstova različitog sadržaja i pripadnosti različitim funkcionalnim stilovima rade se nakon predavanja. Pri tome se primjenjuju i vježbe obratnog prijevoda.</p> <p>Vježbe usmenog konsekutivnog prevođenja rade se u sali (učionici) uz simuliranje uobičajenih uslova takvog prevođenja. Vježbe simultanog prevođenja obavljaju se u kabinetu opremljenom za ovu vrstu usmenog prevođenja.</p> <p>Provjera i vrednovanje znanja vrši se na osnovu poznavanja savremenih teorijskih koncepcija prevođenja, njihovoj primjeni pri prevođenju konkretnih sadržaja i kvalitetu prijevoda samih studenata. Ocjena se utvrđuje tako što se za poznavanje teorijskih modela i načina njihove primjene dobija do 50%, a za rezultate ostvarene tokom vježbi prevođenja i izradi seminarских radova - do 50%.</p>
Preduvjeti za upis predmeta:
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave i završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Lista preporučene literature: <ol style="list-style-type: none">1. Barhudarov L.S. Jazyk i perevod. Moskva, Meždunarodnye otnošenja, 1985.2. Fjodorov A.V. Osnovy obščej teorijj perevoda. Moskva, Vysšaja škola, 1993.3. Francis R. Jones. Prevoditeljev put. (Prijevod Rusmir Mahmutćehajić), Sarajevo,

- Buybook, 2004. Grosman Meta i dr. Književni prevod. Ljubljana, Filozofska fakulteta, 1997.
4. Ivir Vladimir. Teorija i tehnika prevođenja. Sremski Karlovci, Zavod za izdavanje udžbenika. 1985.
 5. Latyschew L.K. Kurs perevoda. Moskva, Meždunarodnye otnošenja, 1991.
 6. Levi Jirzy. Umeni prekladu. Praha, 1983.
 7. Ljvovskaja E.D. Teoretičeskie problemy perevoda. Moskva. Vysšaja škola, 1995.
 8. Marojević Radmilo. Lingvistika i poetika prevođenja. Beograd, Naučna knjiga. 1988.
 9. Neljubin L.L. Perevod i prikladnaja lingvistika. Moskva, Vysšaja škola. 1993.
 10. Popović Anton. Teoria umeleckehe prekladu. Bratislava, 1985.
 11. Recker J.I. teorija perevoda i perevodčeskaja praktika, Moskva, Meždunarodnye otnošenja, 1974.
 12. Sibinović Miodrag. Novi original. Beograd, Naučna knjiga, 1990.
 13. Stojnić Mila. O prevođenju književnog teksta. Sarajevo, IGKRO «Svjetlost», 1980.
 14. Švejcjer A.D. Perevod i lingvistika. Moskva, Voenizdat. 1983.
 15. Tanović Ilijas. Prevođenje u nastavi stranih jezika. (u zborniku «Prevođenje i nastava stranih jezika») Beograd, Filološki fakultet, 1989.
 16. Tanović Ilijas. Труднопереводимость фразеологических единиц (на материале перевода произведений Иво Андрича на русский язык). /u zborniku EUROPHRAS - Frazeologija v jezikoslovju in drugih vedah/ Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, 2007.
 17. Vlahov Sergej, Florin Sider. Neperevodimoe v perevode. Moskva, Meždunarodnye otnošenja. 1988.
- ZBORNICI:
18. Prevajanja. Ljubljana, Filozofska fakulteta. 2004.
 19. Prevođenje: suvremena strujanja i tendencije. Zagreb. Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku, 1995.
 20. Teorija i poetika prevođenja. (priredio Ljubiša Rajić). Beograd, Prosveta, 1981.
 21. Tetradi perevodčika (periodične publikacije u redakciji L.S. Barhudarova). Moskva, «Meždunarodnye otnošenija».

5. STILISTIKA II

Naziv predmeta i kod: STILISTIKA II KOB324
Semestar (semestri) i broj bodova: V. semestar; 2P + 2S; 5 ECTS /jednopredmetni/ 2P + 2S; 5 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: VI. semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj predmeta jeste dalje proučavanje stilistike, pri čemu se u centru pažnje nalazi književnoumjetnički stil. Uz to, zadatak predmeta jeste da studenti dalje razviju stilističku <i>kompetenciju</i> i <i>performancu</i> (mogućnost prepoznavanja pojedinih stilova i žanrova, njihova stilistička analiza i, što je posebno značajno, mogućnost kreiranja tekstova sa određenom stilskom i registarskom markiranošću), budući da će im to biti neophodno u njihovoj profesiji. Da bi se taj cilj što uspješnije realizirao, naglašeno mjesto zauzimaju praktični radovi, koji su bazično usklađeni sa osnovnom koncepcijom studija komparativne književnosti.
Sadržina predmeta: Na predavanjima studenti dobijaju osnovne informacije o književnoumjetničkom stilu i njegovim podstilovima (dramskom, proznom i poetskom). Drugo centralno pitanje jeste proučavanje nivoa stilističke analize od fonostilistike, grafostilistike, preko leksičke, morfološke i sintatksičke pa do tekstualne i diskursne stilistike. Proučava se stil hiperteksta, koji uključuje i interpretaciju sms poruka, bloga, te književnosti nastale u tim formama. Konačno, izučavaju se tropi i figure, te narativne figure. Na seminarima se produbljuju saznanja iz pojedinih nastavnih cjelina, a studenti pripremaju referate i seminarske radove. Vježbe podrazumijevaju razvijanje stilističke performance – analizu pisanje tekstova koji pripadaju različitim stilovima, odnosno diskursnim žanrovima, te pisanje radova na zadatu temu; ti se tekstovi zajednički komentiraju i studenti usavršavaju vlastiti stil uz poštovanje pravila svakoga žanra. Osim toga rade se analize stilski različitih tekstova. Studenti također čitaju one tekstove koji su se u izvodima ili cjelovito obrađivali na seminarima.
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit Stilistika I
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici: Katnić-Bakaršić, M. (2007) Stilistika. Drugo izdanje. Sarajevo: Tugra.
Literatura: Bahtin, M. (1980) Prilog istoriji formi iskaza u konstrukcijama jezika. U: Marksizam i filozofija jezika. Beograd: Nolit. Str. 123-186. Bourdieu, P. (!992) Što znači govoriti: ekonomija jezičnih razmjena. Zagreb: Naprijed.

Jakobson, R. (1966) Lingvistika i poetika. Beograd: Nolit. (Odabrani tekstovi).
Katnić-Bakaršić, M. (2003) Stilistika dramskog diskursa. Zenica: Vrijeme.
Lešić, Z., Kapidžić-Osmanagić, H., Katnić-Bakaršić, M., Kulenović, T. (2007) Suvremena tumačenja književnosti. Sarajevo: SarajevoPublishing.
Lotman, J.M. (1976) Struktura umetničkog teksta. Beograd: Nolit. (Odabrani dijelovi knjige).
Moranjak-Bamburać, N. (2003) Retorika tekstualnosti. Sarajevo: Buybook.
Oraić-Tolić, D. (1990) Teorija citatnosti. Zagreb: GZH.
Silić, J. (2006) Funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika. Zagreb: Disput.
Škreb, Z., Stamać, A. (1986) Uvod u književnost. Teorija, metodologija. Zagreb: Globus. (Odabrani tekstovi o stilu, o jeziku i književnosti).
Uspenski, B.A. (1979) Poetika kompozicije. U: Poetika kompozicije.
Semiotika ikone. Beograd: Nolit, 1979.
Napomena:

Pored osnovne literature uz pojedine nastavne teme uvodit će se proširena literatura.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
Broj: 02-01/86
Sarajevo, 6. 5. 2008. godien

Nastavno-naučno vijeće Filozofskog fakulteta u Sarajevu Odlukom broj: 02-01/177 od 27. 9. 2005. godine usvojilo je Nastavne planove i programe svih studijskih grupa na svim Nastavno-naučnim odsjecima i katedrama Fakulteta, a u skladu sa principima Bolonjskog procesa.

Senat Univerziteta u Sarajevu dao je saglasnost na usvojene Nastavne planove i programe (Saglasnost Univerziteta u Sarajevu broj: 02-01/156 od 15. 7. 2005. godine).

U toku primjene usvojenih Nastavnih planova i programa uočene su greške tehničke prirode pa je Nastavno-naučno vijeće na sjednici od 18. 4. 2008. godine (Odluka broj: 02-01/86 od 6. 5. 2008. godine) prihvatilo tehničke ispravke u Nastavnim planovima i programima školske 2005/2006. godine – (I ciklus studija).

 SEKRETAR FAKULTETA
Azra Kreso
Azra Kreso

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

Nastavno-naučno vijeće Fakulteta

Broj: 02-01/232

Sarajevo, 6. 4. 2010.

Na osnovu člana 262. Pravila Filozofskog fakulteta u Sarajevu (Prečišćeni tekst), Prijedloga Odsjeka za slavenske jezike i književnosti Fakulteta broj: 02-13/21 od 1. 4. 2010. godine, Nastavno-naučno vijeće Fakulteta na 31. sjednici od 15. 4. 2010. godine donijelo je

ODLUKU

I

Odobrava se tehnička ispravka Nastavnog plana i programa Odsjeka za slavenske jezike i književnosti za akademsku 2005/2006. godinu, I. ciklus studija, *Dvopredmetni BA studij*, kako slijedi:

Šesti (VI.) semestar

- umjesto navedenih osam (8) ECTS bodova za izradu i odbranu *Završnog diplomskog rada* treba da stoje tri (3) ECTS boda.

II

Odluka stupa na snagu sa danom donošenja.

DEKAN FAKULTETA

Prof. dr. Ivo Komšić

DOSTAVITI:

1. Prodekanu za nastavu i studentska pitanja
2. Odsjeku za slavenske jezike i književnosti
3. Sekretaru Fakulteta
4. Službi za nastavu
5. Studentskoj službi Fakulteta x5
6. Uz zapisnik
7. Arhivi

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

Nastavno-naučno vijeće Fakulteta

Broj: 02-01/177

Sarajevo, 27. 09. 2005. godine.

Na osnovu člana 262. Pravila Filozofskog fakulteta u Sarajevu (Prečišćeni tekst) i saglasnosti Senata Univerziteta u Sarajevu broj: 02-01/156 od 15. 07. 2005. Nastavno-naučno vijeće Fakulteta na 9. sjednici od 15. IX 2005. godine, *donijelo je*

ODLUKU

I

Usvajaju se Nastavni planovi i programi (školska 2005/2006. godina) na svim Odsjecima Filozofskog fakulteta u Sarajevu i Katedri za historiju umjetnosti.

DEKAN FAKULTETA

Salih Fočo
Prof. dr. Salih Fočo

DOSTAVITI:

1. Odsjecima
2. Studentskoj službi 2x
3. Uz zapisnik
4. a/a